

میلےا و ہ

اللہ ی لا کولس رد ماء ماگیا ج و تیمھا
یوزود مولع ل یصحت و معلاطم تیفیک و

تانااید

ی نارھط ی نیسد ن سحمدحم دیسد جاد اللہ تیا
ہر سد اللہ س دق

میجرّ لا ناطیشلا نَم للهَابُ ذوعاً

میجرّ لا ن محرّ لا الله مسب

دمحم مساقلا ی با انیبذ و اندیس ی آء الله ی آء و
مهئادعاً ی آء تنعلا و نیر هاطلا نیبیطلا هلا ی آء و
ن یعمجاً

رگا دعب مینکی م نایب ی بلاطم همدقم ن اوذع هب
نیا هر خلأاب .دننک حرطم دنراد ی لاؤس [ن اتسود]
ی ارب اعبط اهتاقلام و اهدرو خرب و تاسلج
ماهبا دراوم ن دش نشور و قئلاس و رکفل دابته
،هئسم و میضق نیا رد هچره و .دوشی م ماجنا
ام دوذ هجوتم رتشیب ش اهجیتد دشاب رتشیب مامتها
ناسا هار و دوشی م رتضاو بلاطم و دوب دهاوخ
ی راثا آهنیا ،دیای م ش پپر تمک عناوم و دوشی م رت
دناوتی م س لاجم هنوگنیا ی ارب ناسنا هک تسا
.دنک ی نیب ش پپ و دشاب هتشاد ع قوت

هب عجار ی اهملک دنچ کی همدقم باب زا
ی گذنز ریس مردن آریثات هوحذ و مءع ت یصوصخ
رگا دعب و منکی م ضرع اقفر تمدخ ،تایح و
ی هافش ای ی بتک تروصب دنراد ی لاؤس ن اتسود
لئسم نیمه رد رتشیب [تلااؤس] .دننک حرطم
لئسم و ایاضق لاثم ات ،تسا رتهب دشاب ی گبلط
سرد تیفیک هب عجار ،سورد هب عجار ؛رگید
هعلاطم تیفیک هب عجار ،ندرک هثحابم ،ندناوخ
ی بلاطم رگا ندرک قیقحت تیفیک هب عجار ،ندرک
.دنیا مرفب اقفر تسه ی لاؤس

تیبیل‌ها ملاک رد ملاء هاگیاج و شزرا

نیموصعم و همئا زامه کنیا بهتسیندی زاین
نیا هک، مینکل قندی تیاور ملاء تیصوصخه به عجار
هکی ریباغت بتسا راکشآ و حضاو لاماک هئسم
یّ تد هک بتسا دایز ردقنیا دندروآ ملاء هر ابرد اهنا
ای¹ ، رُونْدُمِلْعَا ، درذگی م مه رتاوت دد زام
بِلَاظِ اِهْتَحِنْجَا عُضْتَا [مَكْنَلَمْلَا نَا] ² ، ثَلَاثُ مِلْعَا
عَامَّسَلَا ی فَنَمِ مِلْعَا بِلَاظِ رُفَعْتَسِيَهْنَا و ای³ ، مِلْعَا
لَاثِمَا و ⁴ رِحْبَا ی فُتُوْحَا یّ تَدِضِ رَلَا ی فَنَمِ و
هئسم نیا به عجار هکی تیاور هنوگنیا زام کاند
⁵ .تسه

دوب هدهد هدینشدی راصنا یاقآ مو حرم زام اهراب

دندومرفی م هک

هک دراد دوجو ی رایسب تارطخ ادخ هار رد
و قیاقده به نلاهاجن ماد رتشیب تارطخ نیا
به هکی سک - ملاء در فاما ؛ دریگی م ار بلاطم
و قداص شتینرگا - دراد علاطا مولع نیا
مولع نیا هطساو به دناوتی م دشاب فاصد ش بلق
درذگب تارطخ نیا زام

دارفا . دندومرفی می لیزار ترابع نیا ناشیا
تمدخ [و] میتشاد ام هکی نانسود زام فالتخم
می لقدن ناشیا زام ترابع نیا ، دندیسر ناشیا
دندک

ره به هک بتسا [روط] نیا ناهذا رد نلاا بخ
و می ملاء هتخودنا و دشاب رتشیب ملاء هک رادقم
رتگرزب و رتشیب رطخ ، دشاب رتشیب تا علاطا

16.1 ص ، تعیرشلا حابصم .

32.2 ص ، 1 ج ، می فالکلا .

34.3 ص ، 1 ج ، می فالکلا .

34.4 ص ، 1 ج ، می فالکلا .

35.5 - 30 ص ، 1 ج ، می فالکلا به دوشد عوجر .

زای ضعب هک منکی من نامتک نم هتبلأ .تسا
 اهنا ،دوشی من یعظم و املاء هجوتم هکی یاهر طخ
 هتبلأ - .دوشی من دنرادن علاطا هکی دارفا هجوتم
 بجوم هکی یاهر طخن آی لو - ی ضعب ،ش اهمه هن
 ص خشن دروخل و گبجوم ،تسا ص خشن ءاو غا
 تشادرب مدع بجوم ،تسا فارحنا بجوم ،تسا
 اهنا ،تسا تماقتسا مدع بجوم ،تسا حیحص
 زاعظم ریغ و حوله داس دارفا هجوتم رتشیب
 دیدرک هجوت .دش دهاوخی نابم

لیصحت رد ناقتا موزا

- دندوب رفته ود - میدوب اچ کی رد بشید
 ،مدادی م حیضوتی ضعبی اربار هئسم نیا متشاد
 رد یراکم حکم و سرد رد ناقتا هب عجار متشاد
 امش متفگ .متفگی م اهنا ی ارب قیقت و اعلاطم
 ،دوبی ملاء در فکی اقا موحرم بذن لآ دینیب
 لها ،دوب نافرعالها ،دوب فوسلیف ،دوب دهتجم
 مولع رظنه طقن زاهک دوبی در فکی ،دوب ریسفت
 مدعاناشیا هک تفگ دوشی م هذب داقتعا هب یرهاظ
 لاماد و ؛دندوب ناشدوخ رصعی املاء هب تبسن
 یور دننک دیکات هک دینک صرف دنیاید ناشیا رگا
 ؛تسینی بجع بذاهنیا و قیقت و سرد و مدع
 سرد اقا هک مییوگب مییاید ام هکنیا لثم هرخلأ اب
 ار ناتقیقت ،دینک هثحابم ،دینک تقد دینا و خب بوخ
 ،دیرنگن هشن هتخپ باطم ات دیهذب ماجنا بوخ
 هکی سرد دیاب ،دیورن ولجل او سد اب ار سرد
 دوشبی جلا دن اتیار بلاما ک دیتخادرپن آ هب زورما
 دیرانگی م اکتم یور رس هک بش هکی روطه ب
 .دینا و خب ت حار دیشاب هتشاد دن هن رد رگی دی لاوس
 ار اهنیا و حطس سورد هکی تقو اهن نامز ن آ ام

،دوب ل اوئد کي ام ی ارب بشد کي رگا میدناوخی م
 ملاؤد کي زونه نم ارچ هکنیا و بارطضا زانم
 نم ارچ [هک] دربی مذ مباوخذ حصدا ت سا هدش دل ح
 نیا اجنیا رد ارچ لاثم و ؟دوش دل ح ملاؤد کي دیابند
 ،دربی مذ مباوخذ بشد ؟تسا هدنام ی روطنیمه ایضه
 نیا و میدزی م تاغ مادم ی روطنیمه ت عاسه سد و د
 نیا ،متشادند ل اوئد هک ی یاهبش ن آ اما .باهفرد
 باوخذ کي ،دوب هتشنگ میارب ماهبا نودب سرد
 ماهن امسآ رد مراد راگنا نیچمه ،مدرکی م ی تحار
 بشما ،مرادند ل اوئد نم بشما هک منکی م زاورپ
 ل وطم هک ی یاهن امز ن آ لاثم ،مرادند ل اکشا
 و [میدوب روطنیا]... و هعملا و لئاسر و میدناوخی م
 ی سوط ریصن هجاوخذ موحرم ملاک مدر و آی م دایه ب
 ،!دوب ی گرزب درم رایسب ی سوط ریصن هجاوخذ -
 بادآ رد ارهاظ هک ار - دوب ی گرزب درم رایسب
 نوچ .دسری م مرظن هب روطنیا ، [دوب] نیملعتما
 شپ ی گبلط ی ادتبا نامه ار نیملعتما بادآ ام
 تسا ی دیفم رایسب هوزج ی لیخ و میدناوذاقاً موحرم
 ،دیناوخذ ار نیا همه هک دندرکی م هیسوت ناشیا و
 کي ی تقو هک دندر اد اجنآ رد ناشیا هک منکی م لایخ
 تدش زانم دشی م لد ناشیارب ی ملاء ل کشم
 هذم نم] کولملا ءانبا نیا :هک دنتفگی م ی لاحشوخ
 ار ملاء ننکیم لایخ ه اهاشداپ نیا ، [هذلا
 ،هچ و هچ و اهغاب و اهرصق و دندرک ح تفو دنتفرگ
 اهنا ،دنتفرگ ار ملاء ی شوخ دنتکی م لایخ هک اهینیا
 هچ رد ن لآ نم هک دننیب دنیاپ هک دنتسه اجک
 مراد ی تنطلس هچ رد و مربی م رسه ب مراد ی هاشداپ
 نیا و ی لاحشوخ نیا متسین رضاد و منکی م ریس
 ی ارب ی ملاء بلطم کي فشک هطساو هب هک ی ترسم
 مولعم بخ ؟مهدب اهنا تنطلس مامت هب هدش ادیپ نم

هدیسر مءءت قیقءه بءءقءو گرزبءر م نیا ءوشی م
هکئی قیقءنیا هکنیا و ءوبه ءیسر شءیعءو هب و ءوبه
وای اربئی راءآ هچء قیقءنیا هءء فءک وای ارب
بءطم کی هکءء سیننیا طقف؟ ءرو آ ءه او ء ءو جو هب
ءءی بیءاطم و لئاسم نیا ربه بقاءءم ،ءشابئی مءء
ءوشی م

فالوم طسوءل ناسر بءءه عطاءم ءیفیک

ئی م لئاسر هکئی نامزن آ رءءءسا مءای نم
مبءار لئاسر هک - ءببکء ضرف - ههه ،مبءناو ء
ءننکی م عطاءم عبر ههه ،ءننکی م عطاءم ءءاس
ءنیائی م اءرف و ءنءنبی م ار بءءه و ءوشی م مامء و
ئی م لئاسر هکءء قوم ن آنم ؛ءنوری م سرء رس و
ئی م ل و طءءءاس ههه شءه عطاءم م سرء ره مبءناو ء
ئی مءر ءمءءءءاس ههه زای نعیه !ءءاس ههه ،ءبشک
ئی م ار هبشءن آ ،مبءبءی م ار هبشءنیا ،ءءه
وئی سوم [هئبشءء] [فءءءم یاه] هبشءء ،مبءبء
ئی لبء هبشءن آ هک لئاسر ءراء یاهبشءء کی
ءو ء زاء هکءءسا¹ ی نایءشآ هئبشءء هک ،گرزب
وئی لءر وئی ءفلک نیا هب ،ءسا رءل کءم لئاسر
رءآ رطءن آءار هبشءءنیا ءنم .ءسا گرزب
ئی مءامءءار نیا .مءسببئی مءار لئاسر ،مءءناو ءئی مء
[هبشءء] ،ءوبه م هه رگبء یءاوء ،مءناو ءءءسبب
ی اءءءافا بپش بپ و طببب ی لبء هئبشءء ،الله ءمءر
ءوبه ی بوء هبشءء ءوبه لئاسولا قءوا هئبشءء ءوبه
ئی م عطاءم ی لبء و .ی زببءء ی سوم ءبشء [هئءشوءن]
لئاسر .مءر کمان راءم سه چهار نفری بءء
می کراءیم .وقءی که می آمءبیم سر بءء و اینها ،

¹(قءم) .ی نایءشآ نءء ءمءم از ربم ،ءنار فلا ءرءه ی فءءناو فلا رءب .

خب ما یک مقداری بیشتر اشکال می‌کردیم و خیلی از چیزهایی که در درس هم مطرح نمی‌شد می‌گفتیم و خلاصه یک مقدار بیشتر [می‌گفتیم]. این هم مباحثه‌ای‌های ما می‌گفتند که چه خبر است دیگر؟ تو هم که دیگر شورش را در آوردی با این بحث کردنت، اینها که دیگر لازم نیست، به آنها می‌گفتم بعداً می‌فهمید.

حیحص ن دناوخذ سرد چیاتن زای انومذ

توفزا دعبه کنیا ات تشذگ، تشذگه یضقن یا هجاوم دحاو ربذ کی اب هعقد کی اقا موحرم زا دعبه کنیض رفه کنیا رب دحاو ربذ. میدش صخشذبذ. تسا [نیشناج] سکن لافاقاً موحرم دارفا هجوت دروم هکی مدآ مدآ، قثوم صخش هچ دشابی سکره ربذ، دیوگی مذمه غورد، تسا مدآ. رگید دیوگی متسار دیوگی؟ دنکی م راک شتمحرمه ادخ. هتفر ادخت محرهب، قثوم مدآ یعاد و دارفا هجوت دروم درف کی م درفو. دنک دشابی سکره، بذر ایسب. دراند هکمه غورد رب مامت هلمسم دیوگی م دشابی سکره؟ دیوگی م هچ، هجیتن مه نیا و تامدقم مه نیا، رگید تسا: متفگ دنتفگ نمهب ار هلمسم ات. تسا مامت بلطم کی «تسین تجد تایدافتعا رد دحاو ربذ» متفگ! دشاپه بدابد رگراگنا! او هتفر لاصا هعقد ربذ دیاب. تسین تجد تایدافتعا رد دحاو ربذ هکنیا ای دشابض یفتسم لقآدح، دشابنرتاوت م رگا صخش صخش نیا هچرگ ادشاب رودصلا یعطق معقومن آهتبلأ. دنکشتمحرمه ادخ و تسا یقثوم

1 ص 1، ج 1، (رکفلا معجمه عبط) لوصولاً دنارفه بد دوش عوجر . 556 - 558.

در اذمه دانعو - دنکش تمر مه اذو دود هدنز
اطخ دنر فذ هدر اهچ طقف؟ در اذمه اطخ ایآ ی لو
نم دوز؟ روطچ هقیق، موصعم هدر اهچ دنکی مذ
منکی ماطخ مه

نیمه [لاثم] دینکل قذ امش ن لآ ی اعیضق کی
ی یا هطبض نیا. میوگی م مراد نم ن لآ هکی بلطم
نیا دیورب امش، رانک دیرانگب ار اهنیا تسه هکی
کی هتشنگ هکی لیخ مه زونه - ار نم بلاطم
ن امه ی چیه، هتشنگ هکی هام شش و هام ود و هام
دیورب ادر ف میوگی م نم هکی بلاطم نیا امش - هقیق
ار بلاطم ن آ دعب، دینک فیرعت ن اتقیفر ی ار ب
ردقچ دینیب میوگی م نم هکی نیا اب دیباید دینک طبض
موصعم هکی ام بخ. در اذل لاکشا؟ در اذ فلاتخا
،مینکی م ضوع ار هلمج، مینکی م هابتشا. میتسین
ربخ، میروآی م فرط نیا ی هاگ ار ادتبه منادی مذ
ی م دایز و مک و او کی، میروآی م فرط ن آ ار
ربخ؟ تسیچ ام ی لوصا ی انبم لاصا اذ. مینک
تسین تجد تایدقتعا رد ی لک روطه دحاو
س فذ رب و ش رودص رب هعیطق ن ئارق هکنیار گم
دشاب هدش تباذ موصعم هکی تاملک دانسا و تاملک
هکی دش ثعاب؟ درک هچ ام ی انبم نیا بخ رایسب
و دیباید هعیضق نیا و دوش هتفرگ هئسم نیا ی ولج
رگید میتسیاب ام ن آ هب تبسند

ن آ نم، دود هتشنگ هام هس ود هعیضق نیا زا
:م تفگ. مدید مدوز دود هدر کل قذ ار نیا هکی صخش
ار ی بلطم نینچم هکی هکی هدش ل قذ امش زا اقا
نیا ش تیفیک، هدوبذ تیفیک نیا هب: تفگ. دیدومرف
هکی هچنآ اب ن امسآ ات نیمز زا، دیبامرف م تفگ. هدوب
زا نم ار نیا، دینیب بخ! دراد توافقت هدش ل قذ

نم که قومن آتسال ناسر یار بنیا؟ مدر و آاجک
هقیقلثم متسناوتی م مه نم مدناوخی م ل ناسر
، منک معلاطم هقیقلت سید ، منک معلاطم عبر کی
مسقنا ام مع قومن آ؟ مدر کی م تقد ردقنا آ ارچ
ه اجنیا ، دیسر اجنیا ه باتدما ، دما میدرک معلاطم
ام لاو . داد ناشن ارش دربراک اجنیا ؛ دروخ درد
دیدیمهف لاماد . میدوب هداتفا ماد رد هقیقلثم [م ه]
ار ناسناتسد و دروخی م درد هب ماعنیا ارچ
؟ دریگی م

حالا بعد از گذشت بیست سال می گویند اشتباه
کردیم ، خب عزیز من ! چرا بعد از اینکه بیست
سال بگذرد؟! می گویند نه [اینطور] نبوده و این
حرفها نبوده و چه نبوده و چه نبوده! حالا
بگذریم از اینکه چه مسائلی بوده؟ چه دروغهایی
آن موقع تحویل مردم دادند؟ کاری به اینها نداریم.
همین قضیه، حی و حاضر، همین چیزی که از
همین بنده خدا [نقل شد]. واقعاً آدم فقط به خدا پناه
می برد که عجب! تو دیروز به من این را
می گویی پس چرا امروز داری این را می گویی؟
عجب! تو دیروز به من این را گفتی، حالا
می بینیم یک جور دیگر و یک قسم دیگر قضیه
[را می گویی].

در همین مسئله و در همین جا، افرادی بودند
در همان موقع آمدند به ما گفتند: که آقا باید بیایید
و بروید پیش فلان کس، یک بنده خدایی در یکی
از شهرستانها. من گفتم: که بنده نسبت به مطالب
اعتقادی این قدر شل و سهل و بی مبالا نیستم که
هر کسی بیاید و یک چیزی بگوید و [دنبال او
بروم]. [گفتند:] نه! این آقا آدمی است که از نفوس

خبر می‌دهد! [گفتم:] اگر خبر هم بدهد، آیا موانع راه و حبال شیطان و شبکه‌های شیطان فقط در همین حد است که یک اگر شخصی فرض بکنید اطلاع بر یک نفسی داشت دیگر از آنها می‌گذرد؟ اگر این‌طور باشد بسیار خب، مرز و خط قرمزش که شیطان دیگر نمی‌تواند جلو برود در همین حد است دیگر؛ آن خط قرمز برای شیطان در همین مشاهدات و مکاشفات است، [پس] اگر یک نفر مشاهده و یا مثلاً فرض کنید که مکاشفهای چیزی داشت و توانست نسبت به نفس یک نفر اطلاع پیدا کند این دیگر از دستبرد شیطان در امان می‌ماند؛ اگر در همین حد است آدم می‌پذیرد بسیار خب، می‌رود تسلیم می‌شود بفرمایید، نوکریم مخلصیم، هر چه امر می‌فرمایید هر چه بگویید می‌پذیریم.

هجیتن یا به علاطا و مدعا ابو میدما امرگا اما
 شلوا اهل ناطیش یاهماد و اهاهکبش هک میدیسر
 نیا! دراد اهل ردقنیا، تسات افشاکم طقف هزات
 نآ و تسایته هکی سکن آ هک دراد اهاهجرد ردق
 ذوفندو درنگب تارمنیا زانناوتی مشنطاب مشچ
 سکه یاههعشا [دنیب دنناوتی طقف]، دنک
 راکهچ، ویتکاویدار یاههعشا؟ دیدید اریرادرب
 درینهرپیریز زانوشی در سابل زانکی؟
 درهچمنادی منزا، دوشی درتسوپزا، دوشی
 نیمه. درادی مر بسکه هدم زان [وانوشی
 می و دوری و دنکی در اراهیلانیا یروط
 مخز تساهرق هدم رد هک - دینک ضرف - دیوگ
 دنناوتی هکی سکن آ. تسیچ لکشمالا تسانیا
 هزات شلوا اهل دوش در اراهیلانیا زانیا

هک ناطیش؟ [دوشی م] هچ هقیب، تسا تافشاکم
 ی صخش هکنیا ات ه داتسیان هفشاکم هبترم رد طقف
 زا رگید نیا و تسا فشکلها نیا اقا دیوگب
 ت ایصوصذ نآ، دراد علاطا و هتشذگ بلاطم
 نآ و تسه ی فخم س و فذرد هک ار هچنآ و نطاب
 می هچ نآ] هفشاکم روهمظ یارب دوشی م تلع
 هفشاکم. دشابتسار هفشاکم کیرگا هزات [؟ دوش
 هزات. دندادی م لیوحت ام هب هزات مه ی بلاقی ماه
 دشابتسار هفشاکم کیرگا

ن ا ط ی ش ی ا ه م ا د ز ا ت ا ج ذ ه ا ر م د ع

دیدناوخ هک ار اتوکلمرارسا مود دلج رخا
 هراچ رگید ی نعید، رگید مدر و آنم اجنآ، رگید
 دندرب تسد اجک ات اهزاب هقد نیا هک میوگب متشادند
 ی یاه غورد هچ و اقا موحر م بتکم ناوند هب
 رگا: دیوگی م نم هب دراد درف نآ؟ دنداد لیوحت
 کی! دراد دل اکشا ی هدب اقا هب تبسن ار ی زیچ
 اقا هب تبسن تسا تسرد ترظن هب هک ار ی زیچ
 نیا فرط ی تقو! ماسلا ماسلا ی لع و هب هب! هدب
 هچ مدرم هب ش دوخ نیب، دیوگی م نم هب ار
 هچ و ی یاهزیچ هچ رگید ش دوخ نیب!؟ هتفگ
 ؟! تسا هتفگ هدمآ ار ی بلاطم هچ و ی یاه غورد

دناوتی م ی زیچ هچ هئسم نیا لابق رد بخ
 نایرج نیا لابق رد دناوتی م ی اهرح هچ؟ دتسیاب
 مشاب هتشادند بلاطم نیا هب مدع نم ات؟ دریگب رارق
 کی ی ناسفدن طاوب تیلع ماقم رد هنوگچ هک
 می تادوهش و تافشاکم دلوم ش دوخ، صخش
 تروصهبار بلاطم وایارب و دریگب رارق دناوت

1. 507 - 504 ص، ج 2، توکلمرارسا.

،مشابہتشادند مءنم ات؛ دروآرد یرگید لکش و
 ییاهر س یلبا نیا مکبش و ماد زا مناوتی ما جک زا
 می [ماد رد مه] ام! [تسیندی هار] چیه؟ منک ادیپ
 نیا بخد. دتفای م ماد رد مءا تقون آ، رگید میتفا
 به نیا؟ دوشی م ادیپ اجک زا [نابطیش زا تاجن]
 .تسا علاطارطاخ

کی تشذگ زا دعب لاماد دینیب امش تقون آ
 لوگ ام اقا! بجء: دیوگی م صخش می تدم
 تشذگل اسد هجھ، تشذگل اسد هد بجء، میدروخ
 رطاخ به اهنیا مامت! بجء! بجء، ل اسد تسید
 علاطا زومر ن آ رب [تسا] ن اسنا علاطا مدء
 هدزناپ، دوشی م لاتیم ایاضق نیا به دعب و دراند
 دننام روطنیمه ل اسد هدفه، فالت شرمء ز ل اسد
 و دنکی می گذنز دیایب، جیگ دارفا دننام و طیرایح
 نیمه و دورب فرط ن آ و دورب فرط نیا دیایب
 .لئاسم ریاسد به عجار روط

اهتسناد لابق رد ناسنا تیلوئسم

ل اسد دنچ ن ایرجن آ رد اقا هک دنتفگ ام به دندما
 ؟ میهدب یار می سک به لئاسم نیا رد ام، هتشذگ
 روتسد، تسام روتسد هک می زیچ ن آ متفگ نم
 نیا رب تسام ن اگرزب زاروتسد و تسام می داقتعا
 رَصَبَاوَعَمَّسَلًا نَّ اِمْمَعِ بِهٖ كَا سَيِّدَا مَفَقْتَا الْوَلَدِ تَسَا
 می مذ نم،⁽¹⁾ (لأوؤسَم مَهْدَع نَاك كِنَلَوُا لُك دَاوُفَلَاوُ
 هچ نامه به؛ میشاب هتشاد بیغ مء دیاب ام میوگ
 مء ن آ، مینک لمء دیاب میراد علاطا و تسه هک
 می ن آرقه میآ. تسا صاخ هءد کی یارب بیغ

1:291 ص، 5 ج، می سانش داعم. 36 میآ (17) ءارسا هروسد .

!تسیند نیقی و مءن آ به تبسند وت یارب هک می زیچ زان کم می ورید و
 می نظ می ورید ن آ زا اهنیا مامت، بلقو مشچ و شوگ، تمایق زور رد نوچ
 «.دنریگی م رارق هذخاوم و همکاحم دروم و، دنوشی م تساوخزاب

پا یرادن نیقی و یرادن مدع هکی یا ج رد دیامرف
 ،ورن دل باند رانگن ار تیای نیعی ﴿فَقَدْ الْوَل﴾ ،رانگن
 نَّ اِمْلَعِ بِكَ سَيِّئًا مَّ فَتَدَّ لَآو ﴿نک طایتحا ،تسیاب
 هذع ناک کتلوا لک دأوفلأو رصبأو عمسلاً
 اهزیچ زای ضعب میداد مشچ وت هبام ،﴿لأو ُسَم
 هبام !نک زاب ؟ی دنی م ار تمشچ ارچ ،ی دید ار
 هتفگ غورد اقا نیا ی دینش ی تقو ،میداد شوگ وت
 اقا نیا ی دید ملیف نآ رد تمشچ اب ی تقو ،تسا
 یار و اب ی هاوخی م ارچ تسا هتفگ غورد
 ی نیعی داوف - ﴿دأوفلأو رصبأو عمسلاً نَّ﴾ !؟ی هدب
 ن لا دید هک وت مشچ نیا - رکف و بلق و زغم نامھ
 سپ ،شریز دز ادعب دیزی م ار فرح نیا دراد
 ،تسا و گغورد مدآ کی ،دیوگی م دراد غورد
 و اب ی هاوخی م ارچ سپ [،دینش هک مھ وت شوگ
 اه فرح نیا هبام اقا [:دنیوگی م] [؟ی هدب یار
 راک وت اب ادخ ادرف ؟ی رادن ی راک !میرادن ی راک
 هچ یار ب ار مشچ ادخ سپ ؟ی رادن راک ارچ ،دراد
 دنسوگ بی نیب هک هداد ار مشچ ؟تسا هداد وت هب
 دنی م ار شرس دشاب هتشادن و دشاب هتشاد مشچ
 دنروخی م و

دوب یرونی اقا مو حرم کی ،دنک ت محر ادخ
 تشاد .دوب اقا مو حرم ی اهر جهم و قیفر هک
 ی ا هک ی دزن :تفگی م ،درکی م فیرعت ام یار ب
 میایب میدیرخ دنسوگ کی میتفر ام ،دوبن ابرق دیع
 م هددب دنک ی زاب نآ اب ا ههچب زور دنچ کی هک
 دنسوگ نیا میدید هنا خرد میدمآ ،میربب ار شرس
 مشچ کی دنسوگ نیا !بجع ،درادن مشچ کی
 :میتفگ و رای ش یپ میدرب میتشادرب ار دنسوگ ،درادن
 !درادن مشچ کی ی داد ام هب هکی دنسوگ نیا اقا

لیمک یاعد تیارب یهاوخی م رگم دود هتفگ
زور دنچ یهاوخی م وت ، درادن هک درادن؟ دناوخب
مشچ لاماد! یربی م ار شرس م ه دعب ی نک ی زاب
یاعد تیارب یهاوخی م رگم درادن هک درادن
؟ دناوخب لیمک

هک ی مشچ نیا [اب] ، هداد مشچ ام هب ادخ اما
؟ درذگی م دراد ی اهیضه هچ نیبب! نک هاگن ، هداد
هک ار هچنآ و ، ونشب ار بلاطم ، ونشب ، هداد شوگ
تزعج اب و باق اب ی دینش هک ار هچنآ و ی دید
کحم رد ، هدب رارق ضرعم رد ، هچنسب ، یامزاید
و هذ [هک وگن] ، نک لمع شقبط رب و هدب رارق
دب و دوشب دیاب ی کی هر خلأاب و ؟ هچ ام هب و لاماد
ی م ام مساک رد ادخ ، اهفر دنیا زا و رتدب زا
هُذَّعَ نَاکَ لَیِّنَاوَأُ لُّکُ) ، تسین اهفر دنیا ! دراذگ
، مسانشی مذ ار ی سک هدنب متفگ هدنب اذلا (لَاوُؤُ سَم
اتم ه ام . باهنیا مادکچیه ، [ی رگید] نیا هذ ، نیا هذ
و رزو دعب هک میهدی مذ ماجنا ی راک میرادن نیقی
لاماد ؟ دش هچ دیدید . دشاب ام شود رب شلابو
ی م هک ی یاهنآ ، دنتفر هک ی یاهنآ لاماد بخ ؟ دیدیمهف
دنتفگی م هک ی یاهنآ ، میراد ربخ سوفن زا ام دنتفگ
رونام دنتفگی م هک ی یاهنآ ، میراد ربخ بولق زا ام
دنتسناوتد روطچ ! مینیبی م دارفا رد ار تملظ و
باوجدنراد هچ لاماد ؟ دنهدب صیخشتار اهتملظ
هچ ام اما ! اقا دما رد ی روطنیا مکنیا ؟ دنهدب
قبط نام علاطا قبط ، نامملاع قبط ام اما ؟ میدرک
، ناگرزب ریسم و هار زا میراد تخانش هک هچنآ
میدرک لمع

کی م یارب ، ناتسود زا ی یادخ هدنب کی
- میتشاد لیابوم بخ ام عقومن آ - داتسرف ی ماغیپ

می‌دهد یا می‌سکد؟ تسیچ امش رظن اقا هک
یا می‌سکد یا رفند راهچ نیا زا دینکب ضرر ف
هک متفگ باوج رد مهنم؟ می‌دهد

بستحم و می‌تفم و ظفاد و خیش هک روخی م

دینکی مریوزت همه می‌رگنبد کین نوچ ***

؟! دمآرد اتر راهچ اقا فتا

شپدل ناسم و تانایرچ نا [هک] دعب! تدار

ار تردپ ادخ، دزر ماید ار تردپ ادخ: بتفگ، دمآ

دوب زیچنم رگا می‌درکت تدار ار ام، دنکت محر

هک متشادن ادجو باذعن لآ (مدوب هدرک می‌مادقا)

؟ منکب راکهچ ل ناسم نیا اب مهاوخی م

کولسرد ملعت و مدع هاگیاچ و شزرا

اللهی لا

راه آن است که بزرگان رفتند. مرحوم

انصاری راست می‌گفت که «خطراتی که برای

سالک پیش می‌آید، آن خطرات بسیاری با علم

برداشته می‌شود و با علم جلوی آن موانع گرفته

می‌شود.» حالا بعضی‌ها یک بینشی دارند، یک

اطلاعی دارند، بعضی‌ها به همین رفقا گفته

بودند، همان هشت سال پیش وقتی که می‌خواستند

بعضی‌ها انتخاب شوند، اینها نگاه به چشمشان

کردند و گفتند مسائل همچین خیلی هم [روشن

نیست]، مشکوک است، مبهم است، و به من هم

گفته بودند. حالا ما آنها را کار نداریم، آنهایی که

یک هم‌چنین مطالب [و بینشی دارند]. و بعد حالا

کم‌کم یک مطالبی یک قضایایی دیگر [پیش آمد]

بماند دیگر، فعلاً بماند ببینم چه می‌شود! تا

اینجایش را که دیدیم عال‌العال بود از این بعدش

ظاهراً دیگر نور علی نور، می‌خواهد بشود! و

این بصیرت‌ها دیگر می‌خواهد چه‌کار بکند
نمی‌دانم! خدا به داد همه برسد. التفات کردید.

موحرم رگا. تسای عقاو بلاطم بلاطم نیا بخ
[ملاء لیصحت هرابرد] یراصنا یاقا موحرم ایاقا
دادح یاقا دینیبی مامش یلو، [دراد اج] دنیوگب
هکی درم کی. درادن لئاسم نیا هب یراک لاصا
اب هدنب هک هسلج ودر، اهزیچ نیا و تسای رگنها
هدهه دودح نینس نامه رد، متشاد تاقلام ناشیا
رخا ات لوا زاناشیا هسلج ودره رد، یگلاس
دیس هک دودنیا شطسو دندرکی م نامابه کی تبحص
هقیقد چنپ هرابود زاب. نک ناقتا تسرد رد نسحم
مدوخ اب نم. نک ناقتا ار تسرد تشذگی م رگید
؟دنکی م دیکات ناشیا ردق نیا ارچ مدرکی م رکف
و لاد نیا رد لاصا ینعید، دوبن اهزیچ نیا اب ناشیا
یگبط لئاسم رد، دوبن لئاسم نیا رد، دوبن او
عقاو دنراد ادخ ایلوا بخ؟ دیدی م هچ [سپ]، دوبن
سورد نیمه تسه هچره هک دنادی م، دنیبی م ار
نیمه و تسای تبیلها مولع نیمه و تسای تبیلها
دزومایدرگا ار بلاطم نیا ناسنا هک تسای بلاطم
قدص هفاضا هب، دنک قیقدت و قیقحت و لمان آرد و
سفن یافصد رگا لااو، نیا هفاضا هب، سفن یافصد و
نم دیزی لا و! [درادن هدیاف]، هذ نیا دشابن قدص و
دعب طقف، دوشم دایز دعب طقف¹، ادعب لا الله

220:1 ص، 1 ج، رطاو خلا هیبت.

م و املع دادزا نم: ملسد و هلاو هیلع الله یلصد [الله لوسر] لاق»
ادعب لا الله نم ددزی م ی ده ددزی». ج، توکلم رارسا

103: ص، 1

هار و دوشن دایز ش بلق روند و تیاده یلو دوشب دایز ش ملع هکی سک»
هفاضا یزیچ وای ارب ملع نیا، دوشن رتشیب راگدروپ هب ش ای گتفای
«! ار دعب و یروود رگم دنکی مذ

44: ص، 1 ج، یفاکلا

«قال علی بن الحسین علیه السلام: هب لمعید م اذا م لعنا ن افا.»

دایز دَعْبُ نِیَا و دوشی مَهْفَا ضَا نِاسْنَا رِبْ اِدْخْ زَا
دوشی مَهْفَا

تیدل‌ها موعده لیصحت رِبْ تَقَادِصْ رِیْثَات

هک ار هچنآ، دشاب قدص ی اراد! هذ رگا ی لو
تکر دمهفی من هک ار هچنآ، درانگب اپ دمهفی م
ار ش دوخ، دتسیاب دمهفی م هک اج ن آ رد، دنکن
یور ش شوپ و دنزن ل وگ ار ش دوخ، دنزن ل وگ
ن ا دیوگن و، دزادنیز ش را کفا و بلق و ش دوخ
اباب! تسا هتفرگ درد ش اهنیس دتسا هبرگ الله اشد
تسا هبرگ ی یوگی م ارچ دتسا گس دقاو ق او
دزادنیز ش شوپ مادم!؟ تسا هتفرگ درد ش اهنیس
و هکبش ن آ ریگرد ار ش دوخ امئاد، ش دوخ یور
دننام رتشیب مادم و، دنکن سفن ی توبکنع ی اهرات
س و بجم ار دوخ هلیپ نورد، م شیربا مرک هلیپ ن آ
؟ دوشی م هچ هلیپ ن آ دنک س و بجم هچر ه هک، دنکن
ش ندما نوریب ذفنم و هار و دوشی م رتتفلک
ی م ن اشد ار هار ادخ، دنکن رگا دوشی م رتل کشم
دهدی م ن اشد ار تیعقاو ن آ ص خشد هب ادخ دهد
هَلْسَم هَلْسَم ی لیخ نیا و دهدی م ن اشد ار تقیقد
ی اراد ص خشد کی رگا روطچ هک، دتسا ی بیج
ی م ن اشد و ا هب ار هار ادخ] دشاب فاصد سفن
[!؟ دهد

امروز یکی آمده بود، از یک جایی برای
ملاقاتی آمده بود. راجع به یک شخصی
[صحبت‌هایی می‌کرد]، خیلی من تعجب کردم.

أَدْعُبُ لِإِلَهِ اللَّهِ نِم دَدَزِي مَ و اَرَفُكَ لِإِلَهِ بَحَا ص دَدَزِي مَ.»

2: هَقِيلَعْت، 190 ص، 13 ج، راوناع لطم

ی ملاک ز ا دعب هک دتسا هتفرگ تیاور ماسلا هیلع داجسد ماما ترصد ز ا
رفکز جن آ بحاصد ی ارب، دوشنل مع مء هبرگا انامه: "دندومرفن بیچ
»" دیاز فای من ی زیچ ادخ ز ا ی رود ز جو تلالاض و

یک فردی که حالاتی داشت و قضایایی داشت و مکاشفاتی داشت. آن زمان که هیچ‌کس هیچ حرفی را قبول نمی‌کرد، من آن زمان گفتم که این [شخص] در نفس و نفسانیات و انانیات است. اصلاً به حرف ما در آن زمان می‌خندیدند! می‌گفتند این چه دارد می‌گوید اصلاً؟ یعنی افرادی که خودشان را اهل اطلاع می‌دانستند، و اهل بصیرت باطنی می‌دانستند، نسبت به این شخص [حرف ما را قبول نمی‌کردند]. خب او هم یک چشمه‌هایی نشان می‌داد، یک مطالبی می‌گفت، یک خبرهایی می‌گفت، یک چیزهایی داشت، این‌طور نبود که [هیچ نداشته باشد]. آنها آن‌موقع به حرف‌های ما می‌خندیدند که چه دارد می‌گوید؟ آقا اینکه دیگر خیلی شوت است! دارد می‌گوید این در نفس و نفسانیات و انانیات و فلان و شیطان و این حرف‌هاست!

¹ این‌یا مدیدی م‌دعب؛ میتفگی م‌ار ن‌آ م‌ن‌امز ن‌آ دارد با این جوانی و با این سادگی و با این بی‌اطلاعی - یک جوان عادی و ساده و نه درسی [خوانده] و نه فلانی - دیدم آن زمان او [این مطالب را] فهمیده بود و به یک شخص در همان موقع گفته بود: «آقا این کسی که شما دنبالش هستید چیزی بارش نیست، او یک چیزهایی حالا برایش روشن شده [اما این] دلیل نیست که کارش درست باشد.» او می‌گفت: نه! آقا با وجود اینکه شما یک‌هم‌چنین فردی را در خاندانتان دارید اصلاً دیگر شما چه غم دارید؟ چه غصه داری؟

¹ بتسا هدوب هدمآ فلوم ابات اقلام ی‌ار ب‌ه کتسا ی‌در ف‌دارم

می‌گفتم آقا آخر این‌طور نیست، می‌گفتند نه مسئله همین‌طور است. گذشت گذشت یک سال دو سال کار به جایی رسید همان‌ها به این گفتند: ای داد بیداد ما اشتباه کردیم! گفتم ببینید! وقتی یک کسی صاف باشد [خدا راه را به او نشان می‌دهد.] خب این اطلاع نداشت ولی وقتی صاف است خدا می‌آید به او نشان می‌دهد، به چشمش، به گوشش، به قلبش، مغزش، فکرش [راه درست را] می‌آید نشان می‌دهد. این به خاطر صفا و به خاطر صداقت [او است]. حالا او دارد بر سرش می‌زند، ای داد ده سال ما دنبال چه کسی بودیم؟ دنبال این بودیم، دوازده سال دنبال چه بودیم و فلان و این چیزها!

خب این صدق و این صفا، خیلی مسئله مسئله مهمی است که انسان همراه با این [تحصیل] داشته باشد. پس بنابراین ما باید بدانیم که این مطالبی را که می‌خوانیم، این تاریخ، این تفسیر، این فقه، این اصول، این روایت، این اخلاق، این حدیث، این ادبیات و امثال‌ذلک اینها بیخود نیست، خیال نکنید که فقط یک چیزی بخوانیم و بعداً هم حدش رسیدن به یک مرتبه علمی است و همین. نه! در زندگی ما و در تصمیم‌گیری ما و در راهیابی ما، این علوم نقش [خیلی] اساسی دارد، اساسی. چندتا مثال برایتان زدم دیگر، و وقتی که قضایا روشن شد، [می‌گویند:] عجب! ما اشتباه کردیم! البته خیلی‌ها هم انکار [می‌کنند]. [می‌گویند:] نه چه کسی گفته [اشتباه است؟!]. و خودشان را به راه‌های دیگر و مسائل دیگر می‌زدند با آنها بحثی نیست، مطلب [آنها] از دایره

علمی خارج است. آن کسی که خودش را به خواب می‌زند او اصلاً از دایره خارج است، نباید با او کاری و صحبتی داشت حالا هر کسی می‌خواهد باشد.

موحرم هک مینیبی م ام هک تسال یلد نیمه هب
ن اگزر ب دنتشاد دیکاتی لیخ هئسم نیا هب تسناقا
،دنتشاد دیکات رایسب اهر سرد نیمه یور ردقچ
دنوخاً موحرم ،دنتشاد دیکات ردقچ ،یضاق موحرم
رایسب ردقچ اهر سرد نیمه یور یلقنيسد لام
نیمه یور ،اهر سرد نیمه یور ،دنتشاد دیکات
کی زا یی اهر سرد کی دینکد روصت ،اهر سرد
رگید مسق کی ،رگید ملاوع کی ،رگید یاج
ابی هتتم تیفیک نیمه هب و اهر سرد نیمه ،تسه
تینانا نودب ،فاصد بلق

تیدلها موع لیصحت رب تایناسفد ریثات

تینانا اب ار اهر سرد نیا و میدما رگا اما
،میبوکب ار فرط میورب هک میریگب دای ،میدناوخ
دای ،مینک هداقتسا ی رگید هیلع رب میورب میریگب دای
ی ارب سرد نیمه ،میربب راک هب اجناً میورب میریگب
دنرفنود ،تسا سرد کی .دوشی م رازنجل ام
ی ارب داتسا کی ،دنیشنی م سرد کی یاپ دنیا می
ش یارب سرد نیا ی کی ،[دهدی م سرد] رفنود
ی لو دمهی م ار نیمه مه ی رگید ،تسا روز
،تسا ناطیش ماد ش یارب ،تسا نجل ش یارب
ی رگید دصاقم نوچ ؟ ارچ .تسا هکبش ش یارب
تمدخ رد دناوخی م هک ی سرد نیا اذل ،دراد
هچ ایند نیا رد دینیب دیورب ،دریگی م رارق ناطیش
رد نیا ی هتتم ،تسا سرد نیمه !تسه اهر بخ
روطنیا زورما ،دریگی م رارق ناطیش تمدخ

می‌روطن‌یا زورید هکوت! بجع. روطن‌یا ادر ف
 ارچوت! بجع. هدرک اضتقا ت‌حلصم بذ؟ ی‌تفگ
 می‌اضتقا ت‌حلصم؟ ی‌یوگی‌می‌روطن‌یا زورما
 کی، ن‌یا زور کی هک ت‌سیچ ن‌یا! بجع. دنک
 هرخلأاب، ی‌درگی‌مرب ادرفس‌پ هر ابود، ن‌آ زور
 ادر ف هر ابود، ن‌یا زورما؟ ی‌تسیای‌م اجکر خآ و گب
 !؟ ت‌سیچ ن‌یا! ن‌یا ی‌درگی‌مرب دعب هر ابود، ن‌یا
 رد س‌فزی‌هاوه و ن‌باطیشت ت‌مدخر د‌هاسر د‌ن‌یا
 ادخ د‌صق‌ل‌وا زان‌وچ. ت‌سا هدش ع‌قاو اجنیا
 روجد و د‌رگید هک ادخ د‌شاب ادخ د‌صق‌رگا، ت‌سین
 هشیمه ادخ، میر ادنام هک او هود و ما ب‌کی، ت‌سین
 ت‌سادخ.

رد مه، ¹ (هَلَّا ضَرَّ لَأَي فَوْهَلًا عَامَّسَلًا فِي ذَلَّا وَهُوَ)
 می‌مذت‌ت‌وافت ت‌سادخ ن‌یمز رد مه ت‌سادخ ن‌امسأ
 دنک،

بنده در زمان مرحوم آقا یک خبری از یکی
 از اقوامان نسبت به ایشان شنیدم، چه بود؟ یک
 قضیه‌ای که پدر شما فلان کار را کرده و گفتم که
 باید بروم این را تحقیق کنم، زود نگفتم: «نه،
 اصلاً نمی‌شود» گفتم: باید بروم تحقیق کنم. آدم
 مشهد پیش ایشان، در ضمن صحبت‌ها گفتم
 یک‌هم‌چنین قضیه‌ای شنیدم، ایشان گفتند: نه این
 قضیه به این کیفیت درست نبوده، این‌طوری
 بوده. گفتم: بسیار خب. آدم و از ایشان سؤال
 کردم بعد قضاوت کردم، نه‌اینکه تا کسی یک
 چیزی بگوید، «نه! چه می‌گویی؟ بیخود هم‌چنین
 حرفی می‌زنی اصلاً [این‌طور نبوده است]».

رد نیقی ساسا رب تکرد ترورض کولس

هار ،تسا کرد هار ،تسا مهف هار اذ هار
کرد دیاب ،دشاب هتشاد نیقی دیاب ناسنا ،تسا نیقی
ی تقو هکی یاهنا .دمهفبار بلطم دیاب ،دشاب هتشاد
دنتساوخم اجکی ناشیا اتا اقا موحرمنامز رد
ورب ،رانک ورب [:دنتفگی و دندمایم] ،دنورب
دندناتسیایم و ،دیسیاو ،دندادیم هچوک ،بقع
ناشهمه !دندوب رگشای هاید ؟دندوب هچ اهینیا
اقا زارا یرهاظ کی طقف .دندوب رگشای هاید
طقف ،دندیدیم ناشیا زایامد کی طقف ،دندیدیم
دق کی و یساحم کی ،دندیدیم یاهمام کی
شید ؛دندیدیم یزیچ کی و یتهبا کی و یدیشر
،دما شید ناحتما کی ؟دندید هچ رادقم نیازا
همه ؟دندش هچ ،نیمز دنتشاذگ ار ناشرس ناشیا
؟دنتفر اجک !همه دنتفر

نامز زادعبتسا شنسد لاسد داتشه فرط
ی لیخ اقا [:دیوگی] ام شید هدمآ اقا موحرمنام
!هدش هچ عاضوا !هدش نلافی لیخ !هدش بیجع
روطنیا هک هدش هچ - دنزیم نم هب دراد لاد -
تچارانی لیخ ،هلب :متفگ مدرک ور مه نم ؟تسا
،هدش یضوعی لیخ ،هدش بارخی لیخ ،میتسه
ی مئاد] ! [هدرک ریغت] لئاسمی لیخ هدش فارحنا
ی هاوخمی ار [یزیچ] هچ بذ !هدش هدش [:دیوگ
میوگی مه نم ،هلب ؟تسیچ تولید ؟ی یوگب
بذ :متفگ ؟تسیچ تفرح بذ ،هدش [بارخ]
امش هکی یاهفرد نیاب ؟تسیچ ناتروظنم
؟دینک تباث دیهاوخمی ار یزیچ هچ دینزیم دیراد
قافتای لیخ ،هدش لئاسمی لیخ منادیم مه هدنب

هدهد ل د ب ض و ع ی ایخ هدهد بلاطم ی ایخ ، هدهد اتفا ،
 رخا بخ ، تسینش یا ج رسر رگید ل ناسم زا ی ایخ
 رصقم ایضق نیا رد ی سک هچ ؟ تسیچ تفرح
 ؟ تسا هدهد ادج ریسم نیا زا ی سک هچ ؟ تسا
 سپ ی ناد ی مذ رگا [: متفگ] ! مذادی مذ اللهو [: تفگ]
 تقو ره ؟ ی ریگی م ار نم تقو اجنیا ی دما ار چ
 ی م هچ مذادی م . ن زب فرح ایب تقو ن آ ی ناد ی م
 تقو ره ور ب ی ناد ی مذ بخ : متفگ . دیوگب دهاوخ
 نم لاماد تقون آ . ن زب فرح ایب تقو ن آ ی ناد ی م
 م لاس دز ادنای م ار ش رس دنیبی م ن ابایخ رد ار
 ش رس دنیبی م اضر ماما مر حر رد ار نم ، دنکی مذ
 مو حر م زا] امش ار نیا . دنکی مذ م لاس دز ادنای م ار
 !؟ ناه ؟ دیتفرگ دای [هملاع

و دندهی م هچوک هک دنتسه ی یا هن امه اهینیا
 ربخ ن آ ه ب نیا مذادی مذ ! دما اقا دیور ب [: دنیوگی م]
 ی م ل ا ب دی آی م بخ ! دما هک هدمآ . هدمآ اقا دندی م
 بقع اقا ؟ تسا ربخ هچ ، تسین ی روط ، دنیشن
 دما اقا هک ی تقو ؟ تسیچ [رگید] دیور ب ولج دیور ب
 نیا نیشب ، دوشی م دنلب تسا ش یولج هک ی سک ره
 . هدهد ربخ هچ و ، تسیچ مینیب ! فرطن آ و فرط
 ن طاب ، تسا رهاظ ش امه ؟ تسیچ ش امه اهینیا
 اهامش رد ردقچ اقا ز غم نیا زا . در ادنق مع ، در اند
 امش رد ردقچ ش تاد ا ق ت عا ن آ زا ؟ تسا هتفرور ف
 ی راک هک ن داد هچوک لا او ؟ تسا هدرک خوسر
 در اد اقا ، ولج ور ب ، بقع ور ب بقع ور ب ، در اند
 ش دوخ ، رگید دی آی م هک دی آی م در اد بخ . دی آی م
 ش دوخ ، ار و اهتفر گنه هک م ه ی سک ، دی آی م در اد م
 ؟ تسیچ اهینیا ، رگید دی آی م در اد

ماما . تسا نیمه دیاید مهن نامز ماما ن لاا بخ

!اهفر دنیا و قوت و قوت غولپ غولشد! دما نامز
 نامز ماما [هک] لا اد بخ رایسب، دما هک دما بخ
 کتفج؟ لا اب مرپد؟ منزب مرسد هب؟ منک راکه چ دما
 رایسب؟ منک هچنم. تسا نومیم راکه هک نا؟ منزب
 ،مارتدا ،بدا ،میوشی م دنلب ،دما نامز ماما بخ
 اقا؟ مینک راکه چ دییامرفب الله لوسر ن بای ،دییامرفب
 ؟تسیچش اهمه اهفر دنیا و ن لاف و بقاء ورب
 [تسا رهاوظش اهمه]

متفر ،تفگی م افر نیمه زان اتسود زای کی
 ت جهب ی اقا مو حرم هکی مطاف جسم کیدز مذوب
 تفگی م دعب ،اجنا متفر تفگی م .دندناوخی م زامذ
 لز نم مذ [دایز تیعمج] ،دندوب هدمآ مدرم اجنا هک
 دیایب دهاوخی م ،نورید دیایم هک ناشیا هک ناشیا
 ی لکش هچ ناشیا ،دنییب همه ،درم نز همه ،جسم
 ی روطچش الکش؟ تسا ی روطچش اهفایق؟ تسا
 و دندوب ناشیا ی اشامت لوغشم هک نیمه؟ تسا
 لا اد - ،دما اهتسیلابتوف نیا زای کی ،دما ناشیا
 ی م ش دوخ رگید دبلا مربی مذ ارش مسارگید
 دما مه وا - دمهی م دونشی م ار ام ی ادص دمهی
 لو ار ت جهب ی اقا مدرم نیا ،دنییب ار ناشیا ورب
 ی نلاف ،دینک هاگن دینک هاگن! دنتخادرپ نیا هب دندرک
 ی دما هار همه نیا هراچیب تخبب ،... دیایم دراد
 ی م پوت هک تسیلابتوف کی دعب ی نیب ار نیا ی یاید
 هدمآ [دروخی مذایدروخی م ای لا اد هزاورد هب دنز
 مدرم لقع نیا ،ن اجاقا [!؟ی اهدش وا هجوتم وتو
 مه نیا! تسا مدرم لقع نیا ،ن اجاقا تسا
 و ناشلقع ،ن اشتفرعم! بامرفب]! تسا ناشنامیا
 تسیلابتوف کی و ت جهب ی اقا نید ناشیخشت
 ،دندی م حیرت مه ار وا مزاتو دنراذگی مذ قرف

ی منرب هک دندادی مذحجرت رگا! دندهی م حجرت
!ش ابار نم دیوگی م تجهدی اقا هراچیب. دنتشگ
ن دید یارب هک مدرک شوخی ناسک هچ هب ار مد
دندما نم

ی زیچه چ، دور بر کف هب دیاب مدآ هک تساجنیا
هچ؟ تسیچ هیضق؟ مینک ضوع اجنیا دیاب ار
رد دیاب یریغت هچ و؟ مینک ضوع دیاب ار ی زیچه
میده بدوخ

الله ی لاکلاس یارب امدع هب مارتحا موزا
یکی از چیزهایی که این را من احساس کردم
[لازم است و] گفتم خدمت رفقا عرض کنم [و]
یکی از مطالبی که مرحوم پدر ما خیلی تاکید
می کردند، احترام به علما بود. ایشان می فرمودند
که طلبه باید به علما احترام بگذارد، به بزرگان
از علما و آنهایی که اهل صدق هستند، اهل
اخلاص بودند، اهل صفا بودند. حالا فرض کن
که عارف هم نبودند خب نبودند، مگر قرار بر
این است که همه عارف باشند؟ نه! آنهایی که [از
بزرگان بودند] مثل شیخ صدوق، علامه حلی،
مثل شیخ انصاری و شیخ مفید، محقق حلی،
محقق کرکی، شیخ بهائی، مرحوم صدر المتألهین
این بزرگان که بعضی هایشان هم [ممکن است]
خیلی از مراتب معرفت را هم حتی طی کرده
باشند، [نسبت به اینها] انسان نباید بی احترامی
کند، نباید مطلبی را بگوید که به آنها بر بخورد،
[مثلا بگوید:] اینها [دیگر] کی هستند! و اینها
نمی فهمند؟! و...!، اینها عباراتی نیست که [در
شأن این بزرگان باشد]. ما همه بر سر سفره اینها
نشستیم و از خوان نعمت اینها داریم استفاده

می‌کنیم و متنعم هستیم. انسان نباید بیاید بگوید که: آقا اینکه چیزی حالیش نبود! این اصلاً چیزی بارش نیست! حالیش نبود [چه معنا دارد]؟! تو ناخن او هم نمی‌شوی.

یک وقت مرحوم آقا نشسته بودند با یک عده از دوستانشان که آنها خیلی نسبت به علما، تعابیر صحیحی به کار نمی‌بردند. البته خب بی‌جهت هم نبوده، اینها دور و بر یک فردی بودند که اتفاقاً او در طهران هم یک جلساتی داشت و صحبت‌هایش صحبت‌هایی بود که خیلی مردم را نسبت به علما خوش بین نمی‌کرد. تعابیر نامناسبی به کار می‌برد. خود بنده هم یک وقتی با او درگیر شدم، درگیر صحبت شدم و خلاصه گذاشتم در کاسه‌اش! خیلی بدجوری گذاشتم در کاسه‌اش جلوی مریدهایش و جلوی [شاگردانش]. یعنی دیدم صحیح نیست من ساکت بنشینم و [او] جسارت بکند. این الآن بی‌احترامی و بی‌ادبی است به شرع و تبلیغ و اسلام و این مکتب، خلاصه گذاشتم در کاسه‌اش تا جایی که می‌خواست خورد! تا جا داشت.

نیمه‌ها آهنیا دندوب در فنیابا به کی دار فانیابا، تبحصد کی رد تقو کی. دنتشاد ار [قلاخا] آهنیا زای کی، دشت تبحصد و دندوب [م‌ه] اقا موحرم هک آهنیا! تسین ناشراب ی زیچ هک آهنیا هک ت‌فگ دنتشاد بی لیخ اقا موحرم! دنتسین تفرعم ل‌ها ل‌ها همه هک تسانیابا رب رارق رگم» : دنتفگ، هدیسر امشت سد هبن لآ هکی نید؟ دنتشاد تفرعم، هدوب آهنیمه ی‌های رادیب حبص ات بشد [هجیتند] هب ار آهنیا دنتشاد رب هک هدوب آهنیمه تامحر

راک دندماً ادخ یارب اهنیا ، دندریسد امشد تسد
 وت ؟ ی تسه تفر عمل ها تدوخ وت لامح « . دندرک
 ؟ ی تسه هچ وت دنتسه نیا اهنیا ی یوگی م ی راد هک
 اُچراپ ندرک رتم طقف شور فهچراپ [ی] وت
 زیچ [ی دلَب] نلاف و ی ناتک و ی کرک ی نوتساف
 « دنتسین تفر عمل ها اهنیا » ! ی تسین دلَب ی رگید
 نیا املع زا دهاو خب ناسنا هک تسین جیحصد هکنیا
 نیا هب و ریباعت نیا هب ار اهنیا و دنک ریبعتر و ط
 ، دهد بر ارق باطخ دروم دهاو خبت املک و تلامج
 رد اهنیا هصلاخ . دنتسین تفر عمل ها اهنیا [ن وچ]
 ام رگا ، دندراد ار ناشدوخ هاگیاج ادخ هاگشیپ
 ن آ هب تقون آ ، مینک ی مارتحای ب اهنأ هب میهاوخب
 تسد ، هداد رارق اهنیا یارب ادخ هک ی هاگیاج
 میداد رارق ی دعت دروم ار اجنأ و ، میدرک ی زادنا
 ی مذ هیضق نیا زا ادخ ، تسا زمرق طخ نیا و
 درنگ .

هدراهچ زا ریغ ی سکره یارب هابتشا ناکما موصعم

رفذ هدراهچ طقف ام هک مینادب دیاب ار نیا هتبتبا
 ؛ هذ هیقب ، مینادی م ش زغل نودب و ابطخ نودب ار
 هب رومام ناشدوخ اهنیا هک دنشاب ادخ ایلوا رگا
 بلاطم و اهنأ ی گدنز ی رج و مکد و دنتسه رهاظ
 هک ی یاجنأ رد رگم ، تسا رهاظ ساسارب اهنأ
 رد هک دنشاب هتشاد صاخ تیاند کی و ی دصق
 رد ی لو . تسا معقاو هب هباصا ناشبلطم اجنأ
 ناشیاه تشون رد ، ناشراتفر رد ، ناشیاهر اک
 دهاشم ام ار لئاسم نیمه [هکلب ، تسین روطنیا]
 نیا هب تبسن ار ی فاک تقد ن آ دیاب ام و ، مینکی م
 . میشاب هتشاد لئاسم

مرحوم آقای بروجردی بارها در بالای منبر - وقتی که درس می‌دادند - می‌فرمودند که «بزرگواری علما مانع از تحقیق و مطالعهٔ طلاب نباید بشود.» شیخ طوسی، مرد بزرگی بوده یا مرد اهل چیز (علم) بوده، [اما بعضی از] مطالب او خلاف است، طلبه باید [به دنبال مطلب حق] برود. این نیست که حالا [چون] شیخ طوسی مرد بزرگی بوده و او را شیخ الطائفتین می‌گفتند، پس بنابراین انسان دیگر [همه مطالب او را بپذیرد]. نه! شیخ صدوق هم همین‌طور، بسیاری از مطالب شیخ صدوق [و] بسیاری از مطالب شیخ طوسی غلط است. بسیاری از مطالب شیخ طوسی خب این فتوا فتوای غلطی هست. و همین‌طور نسبت به افراد دیگر [مانند] صاحب رهاوج، غیر از آنها. این [که آنها افراد بزرگی بودند] دلیل نمی‌شود بر اینکه انسان هر مطلبی را بپذیرد، ولی نباید تعبیری هم بیاوریم که خدایی نکرده هتک موقعیت آنها را بخواهد داشته باشد. بزرگان و اهل معرفت خیلی نسبت به موقعیت بزرگان از اهل علم تاکید می‌کردند، که خدایی نکرده [انسان هتک حرمت آنها را نکند]. بالأخره انسان گاهی اوقات یک چیزی از دهانش در می‌آید و می‌پرد و باید [نسبت] به این مسئله که بی‌احترامی نشود مواظبت کند.

مهم‌ترین چیزها و میدرک تبصرت بلیخ بخ رگامه که امش به درک محر ادخ! میوگد میتسنادی مذ!؟ دشیمه چه تقون آ میتشاد رظن رد لابق ی زیچ میدرک تبصرت اهل مج دنچ میتشن ل ا دل کی لاء اب ت ا قلام و ن دید نیمه و [دش ن ایید] ی بلاطم و

م ه و ت سا منتغم ام دوخی ار ب م ه ، ن اتسود و اقفر
 دسری م رظن ه ب ی زیچ ی بلطم رگا ب ذ ه کنیا
 هئسم [ی یاج ات دنکی م حرطم [ار] نیا ن اتسود
 نیا مامت ه ک ن اترو ضد مدرک ضرع . دنماند [ی ا
 تمدخ زا ه دافتسا نیا و اهت اقلام نیا و س لاجم
 میناوتب رتهب ه ک ت سا نیا تهج ه ب ر تشید ن اتسود
 . میشاب ه تشاد ت کرد میناوتب رتهب ، مینک ادیپ ار هار
 و موشی م ی هاگ ن م ه ک ی یاهزیچ زا ی کی لاثم
 بشما ه ک ت سا ی ا هیضه نیمه موشی م تحاراند
 ،¹ (م ا ع ه ب ک ا س ی ا م ف ق ت ال و) ، متفگ میاهت بحصر د
 حرطم ی زیچ کی ه ب ت بسن ی درکن ادیپ م ا ع ات
 زا رگا . ن کن حرطم ی درکن ادیپ نیقی ات ، ن کن
 و گ ب ه م ه ب ورن ی روف ، ی و نشی م ی زیچ ی سک
 . ت سا ه درک ه ابثسا نیا دیاشد اقا

ی سررب و ق یقحت نودب بلاطم ل قن رض

ع جار تفگی م ن اتسود زا ی صخش کی زورما
 ی تلاحد ، ت سا ه دش ش خپ ی ا هیضه کی ش دوخ ه ب
 ل قن م زا دراد ه ک ی سک ن ا ، م دو بن م ا لصا ه ک
 دینیب ب ذ ! ت سا ه دو بن س لجم ن ا رد ا لصا دنکی م
 ه چ ی ار ب ار بلاطم نیا م سپ ! ت سا طلاغ ردقچ
 ل زان ی سک ه چ ی ار ب ن ا ر ق ه ی ا نیا ؟ میوگی م میراد
 ن اسنا ه ک ه دما تیل ها زا ه ک ی تایاور نیا ! ؟ ه دش
 ه چ ی ار ب اه نیا ² ، دیو گ ب ار ی زیچ دیابن دنکن نیقی ات
 نیا ه ب امش و ن م رگا ؟ دندز ار اه فر ح نیا ی سک
 ریاس دیراد ع قوت امش تقو ن ا م یهدن رثا بیترت
 دیابن ن اسنا ه ک ت سا بوخ ؟ دننک ل م ع دنیا یب دارفا
 و درید ار ی نموم ی وریا او ه ه ب رس ی روطنیمه

36.1 هیا (17) ءارسا هروس .

43.2 و 42 ص ، 1 ج ، ی فاکلا ه ب دوش عوجر .

!؟تسا هتشادن ت حصه ایضاً لاصا دوشد مولعم دعب
و دوشد هناهب رگید لئاسم کی یارب مه نیمه و
و! دهد رارق هناهب ار بلطم نیا دیاید ناطیش
دیاید هک تسا تصرف رظنم رگید هک مه ناطیش
.دنک زیچ و دزیرب و دنک عورش و دهد بن لاوج و
ار فلاخلئاسم نیا یولج نامدوخ دیاب ام
تسد هب ار لمع راکتبا دیاب نامدوخ ،میریگب
بلاطم یلیخ .دسر باجنا هب راک میرانگن و میریگب
چیه .دنیوگی نم هب فرطناً و فرطنیا زا
هک دوشی می اهتفه دیاش .منکی مذ راهظاً لاصا
نم شوگ هب اهتفه نیا ضرع رد فالتخم بلاطم
می در نامشوگ نیا زا !راگنا هذراگنا ،دسری
نم رگا لامد .دتفای مذ مه ی قافتا چیه و مینک
نیا ،منکب هچ میوگب مورب میاید موشد دنلب م هاوخب
دنامی م دساف ی اهباً نیا زا ی با کی لثم [راک]
ریز] ار اهنبیا و ندر مه هب ،دینک عورش امش هک
[هب تبسن] دینیب امش ،ل اذل کی لع .ندرک [ور و
رثا بیترت نآ هب ی لیخ ن لا ام ،هتکن کی نیمه
،رگید میهد برثا بیترت دیاب بذ!؟ ارچ ،میهدی مذ
.ایضاً نیمه دوخ و بلاطم دوخ مه نیا

هب طقف موشی می ایضاً کی هک ی تقو نم اذل
هچ ،منکی مذ افتکا هتفگ ار نیا هک ی صخش نآ
ماجنا ار نیمه بشما زا ام همم دراد لاکشا
لقذ هب] طقف میونشی م ار ی بلطم کی رگا؟ میهدب
ی لیخ مینیبی م رگا لاوا .مینکن افتکا [هدنیوگ
رگید و مینکن هجوت نآ هب ی لیخ درادن ترورض
!هذ مه رگا ،میدینشن هک راگنا هذراگنا لاصا
دسری م رظن هب و تسای مهم و هجوت ل باق بلاطم
بذ دوشد اهشنکاو زا ی ضعب بجوم دیاش هک

لئاسر کی، دمآی م اجنآ هک ی یاهباتک هزات
مذادی مذ و اهنامز نامهر رد دود هدش هصلاخ
تسا نیا بلطم؟ دوبن اید دود مه هغلابا ره اوج
رظن هدنب، دندناوخی م لبقزا هکی بتک هبع جار هک
منکن ایید بتکنیا هرابرد ار مدوخی صخش

همه و تسا ی بوخباتک اعقاو تامدقما عماج
نم دود و تسا ی دیفم ی یاهباتک ش یاهباتک
،مدناوخر ار تامدقما عماج همه فیرصد زاریغ
ی مذاهی لیخ هک ار جنومناً نامز نآرد یّ تدی نعی
ی مهم باتک جنومناً اعقاو و میدناوخر ام دندناوخر
حرشد .دنکی م زاب ار بلاطم زای لیخ و تسا
مأظن حرشد ،مدناوخر نامز نامهر رد نم ار ای عماج
مدرک هتخابم ار

ی نید موع عیمجر د بلاطی ارب داهتجا موزا

در مجموع آنچه در صحبت‌هایم به این مسئله
اشاره کردم [که] طلبه باید نسبت به هر چه که
می‌خواند صاحب نظر باشد، نه اینکه فقط به
عنوان یک نقل قول که بله مثلاً در فلان قضیه
سیبویه این‌طور می‌گوید، یا کسائی نظرش نسبت
به الف ندا این‌طور است یا الف تسویه و
امثال ذلک [این‌طور هستند]. باید ببیند که آیا مسئله
واقعاً این‌طور هست یا نه؟ الآن فرض کنید که
یک مثال هم همین الآن برایتان می‌زنم.

بر عتاییدا رد داهتجا تیفیک زای انومذ

ادتبم» :دنیوگی من لآ هکی بلطم نیال اثمب اینم
هک دشاب هصصخم هرکنز هرکنز اید دشاب هفرعم دیاب

¹ ی ف تیفاکلا نتم ی لء تیفایضلا دئاو فلا» ی لصا ماناب ،ی ماج لام حرشد .
«ی ماج حرشد» هب هکی ماج دمحم ن بدمحان ب ن محرلا دبعرثا ،«وحنلا
رثا «وحنلا ی ف تیفاکلا» باتک روهشم حورش زای کی ،تسا فورعم
(ققم) .دشاب یم بجانبا

هتشاد ار ادتبا ی ارب تّیغوسم هک دشاب دیفم دناوتب
 رگا اذل برگید دنیوگی م دنراد همه ار نیا «.دشاب
 طلاغ نیا هک دنیوگی م ،ی نءاج لجر دییوگب امش
 کی ،دمآ ی درم کی ؟هچ ی نعید ی نءاج لجر .تسا
 دیاب اذل ،درادن ی اهدیاف نیا بخ .دمآ ن م شپید ی درم
 تیصوصخ نیا ی اراد هک لجر « لاثم هک دنیوگب
 اجنیا رد نیا هک ،«تیفیک نیا اب لجر « ای «تسا
 نیا لاصا ن م ؛دشاب هتشاد ار ادتبا ی ارب تّیغوسم
 رگم ؟تسا هتفگی سک هچ ،مرادن لوبق ار فرح
 ریغ هک هرکن دییوگی م هک امش هب هدش ی حو
 تّیئادتبا ی ارب غّوسم نیا هرکن آ ،دشاب هصصخم
 تسا وغل ملاک کی ی نءاج لجر اجکیرد !درادن ار
 میوگب مهاوخی م ن م .تسین وغل چیه م ه اجکیرد
 شیا جک نیا ،مدوبذ اهنتن م ،دمآ اجنیا ی کی زور ما اقا
 ن ایید مهاوخی من ار صخش لاصا ن م ؟تسا طلاغ
 هدمآ ی سک هچ دمهب ی سک هک دهاوخی من م لد ،منک
 ،ی نءاج ن لجر ای ،ی نءاج لجر میوگی م ی لو .تسا
 ی شمید لجر تیار میوگی م هک دینک ضرر ف لاثم ای
 تسین لیلد نیا هرکن فرصد بخ ،عراشلا ی ف
 هتشاد تّیئادتبا ی ارب تّیغوسم نیا هکنیای ارب
 .دشاب

همه لثم دشابذ هدیاف دیفم هکی تروصرد هرکن
 لثم ،ی سیلگنا لثم ،رگید [ی اهن ابز رد] تلامج
 اجنیا رد هک ،ی وسنارف لثم ،ی کرت لثم ،ی سراف
 ،تسا حیحصد ی لو تسا وغل هلمج نیا نتفگ روطچ
 امش ی سیلگنا ن ابز رد هک دینک ضرر ف رگا ی نعید
 نیا :دیوگی من ی سک «دمآ ی درم کی» هک دییوگب
 هچ ی ارب سپ :دنیوگی م ،تسا طلاغ تملاک
 ی عفد هچ ؟ی راد نتفگ زا ی فده هچ ؟ی یوگی م
 رد دندمآ ن لا [اما] .تسا طلاغ دنیوگی من ؟ی ربی م

ملاک نیاً لاصاً هک دندرک حرطم یروطنیا تایبدا
 ی ناوتی مژامشاً لاصاً ی نعید. درادن غوسم، تساطاغ
 ی یوگب ی ناوتی م؟! ی یوگب ی ناوتی مژارچ، ی یوگب
 بلطم نیازا ملکت مکی نک ماگن دنیوگ دوخ هب دیاب
 لجر زاتقو کی؟ دراد ی دصق هچ ی نءاج لجر
 دصق ل احن ی عرد ی لو تسا هرکنه کنیا اب ی نءاج
 و غادر و اب هفر عم رگا ی تدم ه ی تقو کی. دراد دیفم
 بذ، دما نم شپ دیز دیوگب دینک ضر فامش. تسا
 ی دما هچ ی ارب، ی ورب مامع ن ابرق، دما هک دما
 هکنیا نودب «دما نم شپ دیز» هک هلمج نیابذ
 ی اهدیاف] درک یراک، ی یوگب ی هاوخب ار ش لیلد
 هک تساطوبرم هچ نم هب دیز بذ؟! [تشاد
 ، [دما] و تشپ، دما هک دما؟ «دما دیز» ی یوگی م
 فرص هب. تساطاغ م ه اجنآ سپ دما ی نهک نم شپ
 نوچ هکنیا رب تسین لیلد ندوب هرکنه و هفر عم
 ی ارب غوسم سپ] ه صصخم هرکنه ای، دوشب هفر عم
 [دشاب هتشاد ادتبا

، م تفگ امش ی ارب ه داس زیچ کی نم ن لا دینیب
 ، دیدوب ه دینشند؟ دیدوب ه دینش امش لا احاداتار نیابذ
 مهف یور زار تایبدا دیاب، دیدینش امش ن لا ی لو
 :منزب ی بدال اثم کی ای، درب شپ

ت غلابرد داهتجا زا ی انومد

دوجو ه رعنتسا ی ارب غوسم ه دجه هک دنیوگی م
 لو طم هک ی یا هنا؟ رگید ار اهنیا دیدناوخ، دراد
 اهی ضعب؟ تساتدنچ اهر رعنتسا [غوسم] ، دندناوخ
 دنیوگی م اهی ضعب، اتر اهچ و تسید دنیوگی م
 زوجه و غوسم! تسا دوخیب اهنیا ه مه، اته دجه
 ه رعنتسا نیار د صخش هک تسا نیا ه رعنتسا ی ارب
 دصق نیاتسا نکم لااح، دشاب هتشاد دیفم دصق
 ی نعید! اته دجه طقف ارچ، دسرب اته رازه هب ش دیفم

زا هر اعتسا نیا دینکب س اسحا هک ی یا جر ه رد امش
 ی فرع کرد رظنه طقن زا و ی فرع اقیلس رظنه طقن
 هر اعتسا دیناوتی م اجنآ امش دشاب حیحص دناوتی م
 نیا هنرگا اما ، بابلا ی ف ا دسا تیار دیوگب دیرواید
 زو جم و هر اعتسا ی ارب غو سم نیا و هر اعتسا
 م ه امش هچرگ ، دشابن ی فرع غو سم ، هر اعتسا
 ار نیا فرع نوچ ی لو دیربب راک هب دیهاوخب
 ار ی یا هر اعتسا نینچم هکی هژا جا امش هب دریزی مند
 .دهدی مند

دهتجم تا اییدا رد دیناوخی م هک تا اییدا دیاب اذلا
 هتفگ هیو بیسد . دینکب رظن راهظا دیابن اتدوخ . دیشاب
 امش ، تسینن لآ ار گید هک وا . هتفگ ش ا هلاخ ی ارب
 تسا تسرد هدرکل قن هک ی بلطم نیا هک دینیب دیاب
 ی لاکشا هچ ، دشاب طلاغ تسا نکم ؟ تسا طلاغ ای
 و یرشخمز ، ش فحأ ، ی ئاسک ! دشاب طلاغ هک دراد
 اهنیا و بدان اگرزبزا اهنیا همه هزات . اهنیا لاثما
 امش رظن هب ی اهتکن کی تسا نکم . دنتسه
 اجنیا رد م ه دارفانآ رظن هب اهتکن آنآ هک دسرب
 ی ملع ریسد تیاهنه هک ی یا اجنآزا و ، دشاب هدیسرن
 رد داهتجا هب ی ملع ریسد تیاغو و دصقم نآ و امش
 و تا یاور هچن آرق هچ . ددرگی مر ب ی نیدن وتم
 و ی ملع ناوت و تردق رظنه طقن زا دیاب . ثیداحا
 نودب دیناوتب هک دیسرب ی دح هب ن وتم ن تفاکش
 ادیب ی سرتسد بلطم نیا هب ، ن ار گید زا کمک
 هب دیراد زاینه ایضق نیا ی ارب هک تساجنیا . دینکب
 هب و فرص و وحذ . دینک یوقا ر ن اتتا اییدا هکنیا
 تغلاب . دینک یوقا ی لیخا ر ن اتتغلاب صوصخ
 تاکنذ ی لیخ تغلاب نیمه رد . تسا مهم ی لیخ
 رگان آرق [هب تبسن] هک تسای قیقد و فی رظ

هک دنکی م بّجعت ناسناً اعقاو ، مییوگد میهاوخب
 نیا و تایانکنیا و تاراعتسانیا ن آر قرد روطچ
 اجنیا رد تفارظ نیا هب و تیفیک نیا هب بلاطم
 ندیسر ش دوخ [کە] م ه داهتجا و .تسا هدش ناید
 ، یدباقتعا هچ . هقیلکت تاعقاو تقیقد نام هب
 اهنیا یود ره رد . هیئزج ماکدا و فیلاکت هچ
 تاحیضوتنم هتبا . دیسر اجنیا هب دیاب و تسه
 و داهتجا یارب هکی یاهی قرواپرد ار بلاطم نیا
 دیلقت نوشتم [آوردهام]. آنجا حالا خواهید دید. در
 آنجا نسبت به میزان وارد شدن در ادبیات و یا
 تفاسیر و امثال ذلک یک صحبت‌هایی کردیم.¹
 دسر ب اجنآ هب هکی تسیاب هعیضه نیا

برء تایدبا تک ی خرب ی سررب

،م نادى مذ مز لا ی لیخ ار ی طویس ن م دوخ هتبا
 و ،تسا قلغم لاوا هک تسا ی باتک ی طویس نوچ
 عماج زا دهاوخی م هکی صخش کی م ه دعب
 لکشم ش یارب دوشی طویس دراو اهنیا و تامدقما
 ی ناعم هب و میهافم دوخ هب مکنیا ی اج هب و تسا
 ل د در ادرب ار تلامج نیا دیاب دز ادرب دعاوق و
 کرد یارب ی طویس زا ن م ار لیقع نبا . دنک
 و .تسا رتهب م ه ش مضه ،م نادى م رتهب بلاطم
 ،تسه ش دوخ ی اج رس راعشا ن درک ظفد هتبا
 نبا هک تسا رتهب ن کیلو ،مراد لوبق ار نآ ن م
 کی رگا لاماد . دوش ثحب و دوش هدناوخ لیقع
 دنکب ثحب ار ی طویس دناوتب ی سک دش ادیبی تصرف
 .تسا رگید بلاطم کین آ

ی یاهباتک ، ی بدال ناسم هب تبسن ل ا دل کی لع

¹ ص و 1 هقیلعت ، 191 ص ، دیلقت و داهتجا هاسر هب دوش عوجر .
369.

ی‌ماج حرش ی‌کی دوشد ه‌دناوخ دیاباً امتد ه‌ک ار
 و ل‌وا باباً ا‌صوصخم ت‌سا ی‌نغم ی‌کی ،ت‌سا
 ن‌یا و ب‌یدلا ی‌نغم ه‌ب - دشاب دیاباً امتد ه‌ک ع‌بار
 ن‌با حرش - دوشد افتکا دیابذ ه‌دمآرد ه‌ک ی‌پاهزیچ
 ر‌سرد ه‌ک ماظذ حرش ،دوشد ه‌دناوخ دیاباً امتد ل‌یقء
 ه‌ک ت‌سا ی‌پاهزیچ اهنیا .دوشد ه‌دناوخ دیاب ل‌صف
 ماظذ حرش ه‌ت‌بلا - ت‌ساهنیا و و‌حذ ه‌ب طوبرم
 زا دیاب ل‌وطم ب‌اتک و - ت‌سه فرصد ه‌ب طوبرم
 دیاب ن‌آ ت‌مت ی‌ات ،رخآ ه‌حفص ات‌الله م‌سب ل‌وا
 ه‌ک ی‌سک» :دندومرفی م‌اقاً موحرم .دوشد ه‌دناوخ
 ،دشدهاوخ م‌ه ر‌صتخم ی‌لام دناوخی م‌ر‌صتخم
 ه‌دنز ،دروآی م‌راب ار ن‌اسنا ه‌ک ت‌سا ل‌وطم ن‌یا
 ه‌ریچ ار م‌دا ،ب‌لاطم ن‌دیمهف ه‌ب ت‌بسن و دنکی م‌
 دناوخی م‌ل‌وطم ه‌ک ی‌سک «.دنکی م‌ریبذ و ت‌سد
 و فرطن‌یا ش‌تسد رد م‌وم ل‌ثم ار ت‌ارابع ر‌گید
 ی‌زاب ت‌ارابع ن‌آ اب دناوتی م‌[.دنکی م‌] فرطن‌آ
 امش و .دسرب ی‌عقاو ب‌لاطم ن‌آ ه‌ب دناوتی م‌دنک
 کی دیباید ه‌ک دیسر دیهاوخ ب‌لاطم ن‌یا ه‌ب ی‌تقو
 دیهاوخ ب‌و ن‌اتیولج دیرانگب ار ق‌داص م‌اما ت‌یاور
 ی‌م ه‌چ ن‌م دیمهفی م‌تقون‌آ اجنآ ،دینک داهتجا
 ه‌ک ی‌تقو م‌تفگ ه‌کروطن‌امه ؟دیدرک ه‌جوت ؟میوگ
 ت‌یجد ه‌ب ع‌جار م‌دناوخی م‌ار ل‌ئاسر ع‌قومن‌آ ن‌م
 م‌درد ه‌ب اجک ب‌لاطم ن‌آ ،ک‌لذل اثما و دحاو ربخ
 ت‌یاور ه‌ک ی‌تقو ،دوب دراوم زا ی‌کی ن‌آ ؟دروخ
 ه‌ک دیوشی م‌ه‌جوت م‌اجنآ امش تقون‌آ [دیناوخی م‌]
 ی‌م ت‌سه ی‌وق ت‌اییدا کی ی‌اراد ه‌ک ی‌صخش
 زاریغ دسرب ی‌یاوتف ه‌ب ت‌یاور دوخ زا دناوت
 زاریغ دسرب ی‌طابنتسا کی ه‌ب ،ن‌ارگید ی‌اوتف
 و دره ت‌سد ت‌یاور ن‌یمه ی‌نعید .ن‌ارگید طابنتسا

کد وادنکی طابنتسا روج کد نیا ،تسا رفذ
 فلاتخانیمه امش اذل .دنکی طابنتسا رگید مسق
 روطچ هک دینکی مهدهاشم ام یاهطابنتسا رد ار
 نیمه اب هدنب .دنکی متوافقتیفیکاً لاصا
 نیمه اب ،متشوند ار ناسنا تراهط لئاسر تاییدا
 تراهط لئاسر یخیرات رظنه طقنزا لااو .تاییدا
 [و] دهاوشد یهنتم .درادن خیرات هب یطبر ناسنا
 و میدرک همیمض و میدما [مه] ار یرگید نئارق
 رویز و رز هک یردق کد و میتخادرپ ار بلطم
 هب ن دیسر ساسا و لصا یلو ،[میداد نآ هب]
 دود اجنیا زا ،دود تاییدا لئسم ناسنا تراهط
 مدآ اهنیا یاج هب هک تسا ی مهم لئسم یلیخ نیا
 .دزادرپد رگید بلاطم هب دیاید

سورد و بتک باختار د کلام

طقف هک یبتک ،دیشاب هتشاد رظن رد ار نیا
 یر یگراک هب هؤحن یهنتم دنهدی م دایامش هب هدعاق
 امش هب ار دقن نآ لد و هؤحن نآ رد دقن و هدعاق
 .دراد دوجو فعض بتک نیارد دنهدی مذ هئارا
 ،تسا ی مهم یلیخ باتک تروصن یارد ی نغم
 یماج ،تسا ی مهم یلیخ باتکل وطم بسیار کتاب
 [مهمی است] . ببینید اینها هم قاعده در اختیار شما
 می گذارند و هم کیفیت به کارگیری این قاعده و
 اشکالی که می شود، چطور می شود حل کرد [در
 اختیار شما می گذارند] . این [کتابها طلبه را]
 پخته می کند ورزیده می کند، یک حالت ورزش
 فکری را نسبت به کارگیری این قواعد در اختیار
 طلبه قرار می دهد. همین قضیه نسبت به سایر
 مسائل و مطالب دیگر هم هست. فرض کنید که
 در اد رگید یاهب اتکل ناسر یاج هب ن لاا ،لئاسر

- دندرک مه توفهک - عامدقزای ضعب. دنناوخی م
لئاسر دندما را خلاصه کردند، مفت نمی‌ارزد!
یک دوزاری نمی‌ارزد! چرا؟ چون فقط آمدند
دوتا قاعده سرهم کردند و بعد هم گفتند که این هم
نتیجه‌اش، دیگر نیامدند مثل شیخ انصاری
[مطلب را بیان کنند]. آن [کار] کله شیخ انصاری
می‌خواهد که بیاید و یک قاعده بیان کند و رد کند
و ثابت کند و دلیل بیاورد و دوباره دلیل را فلان
[نقض] بکند و این هی این طرف و آن طرف
[بکند تا به نتیجه برسد]. مخصوصاً در بساکم
نآ و فرطنیا نیمه. دنکی م کلاوک رگید هک
نآ هب تبسنا ار ناسنا هک تسا ندرک فرط
هر خلأاب هک دنکی م اناوت دریگب دیاب هک می‌میصت
هک؟ دش هچرخا؟ دش هچ میصت؟ دش هچش اهجیتت
تباث هر ابود و ی درک در مه دعبو ی تفگی دما امش
و یر کفش زرو نیا! ی درک هچ هر ابود و ی درک
،دهدی م هئاراش بلاطم رد خیش هک ی گدیزرو نیا
هک ی تقو فاصد رگید؛ دنکی م هدی زرو ار هبلط
ی مذ [ل یلد نودب] دیوگی م ی زیچ کی ی سک کی
نیا دیوگی م فرط نیا زا. تسا تسرد اقا دیوگ
ی فرح کی رگید ی کی فرط نآ زا تسا تسرد
رهر رگید! هذ. تسا تسرد نیا اقا دیوگی م دنزی م
ی م فرح ی اربل امتحای اج، دریچی مذار ی فرح
نیا ی ارب؟ دروخی م اهاجک هب هیضه دینیب. دراذگ
هب نلاا بلاطم نیا دیاش هک دراذگی م لامتحای اج
رگید لاسد تسید. تسا هدش نایب ی رگید تروص
نیا رد نلاا هک ی راک نیا! بجع دینیب م هعفدکی
دما اهاجن لافر د رگید لاسد تسید دیدرک هسرد
.دیسر ناتداد هب

امش رایتخا رد هدعاق طقف هک ییاهباتک سپ
 کلام کی دوشی منیا ، درادن هدیاف دندی م رارق
 دعاوق هئارا رب هولاع هک دناوخ دیاب ار ییاهباتک
 هب ءوحد ، تاکلام و ییابم هئارا و نیناوق هئارا و
 شناد و درگاشد رایتخا رد مه ار اهنیا یریگراک
 هب دوشی م طوبرم مه نیا ، دندی م رارق زوما
 لوصاً

دناز روما زا زیهرپ تیمها

هدافتسا شریکف زا دهاوخب اعقاو هبلط رگا اما
 دیابند [و] تسین ن تفرگ هب مزلا رگید هتبلأ - دنکب
 هدرکذ ی ادخ - منکب حرطم اجنیا رد نم لاصا
 و رتویپماک و رگید لئاسم دناز روما هب ن تخادرپ
 ی نعید منکی مذ ار ش تبحص رگید نم لاصا ، اهنیا
 اهنیا لاصا هک میرادن اهنیا رد تبحص هب زاین
 [هکنیا لثم] لاصا ، دراد ار مسن اونع هبلط یارب
 اجنیا رد مراد نم هکنیا لثم ، دروخی م مس دراد
 اهدعب و تسا [روطنیمه] مه نیا مروخی م مس
 تسد زا ار یلیدب ی بتقو هچ هک دوشی م هجوتم
 فالت ار ی تشگرد ل باقریمع هچ و ، تسا هداد
 تسد زا ار [ی تشگرد ل باقریمع تصرف هچ و هدرک
] .تسا هداد

یک زمانی بود بنده در بیست و چهار ساعت
 سه ساعت می خوابیدم ، اما الآن دیگر نمی توانم ،
 شش هفت ساعت کمتر بخوابیم تلنگمان در رفته ،
 اوضاعمان خراب [می شود] ، نمی دانم سردرد و
 فلان و بعد هم مسائل دیگر [پیش می آید] . در کل
 بیست و چهار ساعت من سه ساعت می خوابیدم ،
 بین سه تا سه و نیم ، بعد مرحوم پدرمان گفت جایز
 نیست و راضی نیستم و این حرفها ، خلاصه

مسئله به‌طور دیگری شد.

تصرف نأ، تسینز روطنیا رگید هکلا اذ بخ
ی تدم ل کرد، تسینز رگید ناوتنأ، تسینز رگید
هسردم رد لاسد شش هک - میدوب هسردم رد ام هک
نأ بشود، میدیرخ همانزور بشود ام - میدوب
لک، هعمج و هبنشچنپی اهبش؟ ی نامز هچ مه
رظن تحت و میدوب هسردم رد ام هک ی لاسد شش
اهنأ، میدوب اهنیا و هزود ناگرزب زا ی ضعب
هک، میدناوخ همانزور بشود. دندرکی م تبقارم
قلعمل جالثم [هکنیا اب] دش فداصم شش بش کی
ی لعرگید دنک ناشظفد ادخ - نایاقآنیمه زا ی کی
و درک هاگن دما - مینک هچ، مینک دییات ل احد لک
زا ی کی اب اقاقتا. میتفرگ همانزور ام هک دید، تفر
تفگ و درک زاب و دز رد، میدوب مه ناتسود
دیتفر هک دیدش غراف ناتاعلاطم زا لله دمحا
؛ ت خادنا [کاتم] ام هب مه نیا! دیدیرخ همانزور
همانزور دیابن هبلط. دوبوا ابق د، دوبوا ابق دو
هچ میدیرخ هک بشنأ همانزور نیا زا ام، درخب
ن لا امش. دوب تریو تریچش اهمه!؟ دما ن امریگ
هب طقف؟ دیایم ن اتریگی زیچ دینیبب ار ا ه همانزور
، دما نیا تفر نیا. دروخی می مزیه ی راخب درد
تسیلابتوفنیا، درک راکه چنیا، دزن آرسردنیا
بتسا تریو تریچش اهمه، دز لگرد ار پوت
هن، ی قلاخا باطم کی هن، ی ماء باطم کی هن
تسا ربخ هچ دینیبب دیورب! [دیفم] باطم کی
، درکن لافس لجمردنیا، تفگ دبن آهبنیا. رگید
زاغ کی نمد صد اهنیا اقا و رب! داد ارش باوجنیا
ی آیند درد هب هن هک تسای یا هفرح. دز رای منم
رخا، دروخی م مدأ ترخا درد هب هن دروخی م مدأ

میاید ار چنم؟ منک راتفرگ ار مدوخ میاید ار چنم
 ی تعاسد کین آی اج به؟ منک فالت ار مدوخ تقو
 ار مسرد بهفصد کی مناوخی م همانزور مراد به
 بهفصد کی، مناوخب باتک بهفصد کی، مناوخب
 کی زاتیا کد کی، مناوخب گرزب کی زای بلطم
 کی تیا کدن دنواوخت اقوای هاگ، مناوخب صخش
 هکی تیا کد کی، دنکی م ضوع ار ناسنا، ی گذنز
 دنکی م ادیپ ریغتاً لاصا ناسنا ی گذنز

سورد رانک رد مواء ریاسه عظامه موزا یوزود

دیابنداً لاصا [دناز روما زا زیهرپ] به عجار
 اتود ی کیام دینیب، ش رانک رد ی لو. مینک بت بحص
 بلطم ی لیخ، میراد زاین ی لیخ ام، میرادن سرد
 ، میراد ی خیر اتل ناسم، میسر بهنا به دیاب هکی میراد
 ن اگرزبت لا او حال ناسم، میراد ی قلاخا ل ناسم
 بلاطم نیا هکی میراد ی بلاطم؟ دیدرک به جوت، میراد
 رانک رد دیاب بهلط، میراد ریسفت، تسین ی سرد
 میسر تیش یارب هکی لو دج قبط دنواوخی م هکی سرد
 م هار اهنیا شیا هسرد ی لا [به لا] رد دوشی م
 لاسد هکی تقو دنواوخب سرد مکنیا هن. درانگب
 کینم، دنک عورش ریسفت دیاب لاماد هزات تشدگ
 [سرد] اب هارمه بهلط. مرادن ار یرظن نینچمه
 دراد لاکشا به. دنواوخب م تیاور دیاب ش دوخ
 ظفدهما همذازا هکی قلاخا تیاور زای ضعبه کی
 ن آرقه ایاً کی بش ره هکی دراد لاکشا به؟ دنک
 م ه ی در فکی اب هکی تفگی م نم به ی کی؟ دنک ظفد
 ی م همه ار وا - بهتجد بهسردم رد مدوب هر جد
 ار دیسن آ، دوب ی خیش کی اب ی دیس کی دنسانش
 - تسامه ام ی اشبوخ و موقزا دنسانشی م همه

رارق، میدوب مهابه میبجد هُسر دم رد ام تفگی م
 ی زور، مینک ظفد هیآ کی بشد ره هک میتشاذگ
 تفگی م. مینا و خبر رگیدمه ی ارب بشد دعب، هیآ کی
 ن ارمعل آ فصد ات مدرک ظفد ار هر قب هر وسد نم
 هتبا. درک ظفد ن ارق ع زج هدر ا هچ دیس نیا مدمآ
 دینیبی ی نعی هیآ کی طقف. دوبر تهدی لیخش اهظفاد
 ظفد ع زج هدر ا هچ و ا تفگی م! هیآ کی طقف ی بشد
 [لاثم] ای! اتسا بوخ نیا ردقچ. ولج دما، درک
 ،دنک هاگن ار اقا موحرم گنجد نیا دورب ناسنا
 ار اهنآ دریگی م ار شمشچ دنیبی م هک ی بلاطم
 عمج م کمک ماء. دنک ظفد ار اهنیا، دنک تشاددای
 زا هعقد کی ح بصد امش هک تسینر و وطنیا دوشی م
 ی و وطنیا! ی لد هُملاء دیوشد دیوشد دنلب باوخ
 دینیبی م رعش طخود کی. م کمک، مار آ مار آ، تسیند
 ! اتسا ی گنشقرعش رعش ردقچ نیا، هتشون ا جکی
 راب ***¹ روغ ی ارح صدر د هک متسدینش ن آ

روتسد زا داتفیبری لاسد

رپت عانق ای ***² ار² تسودایند گنت مشچ تفگ
³ روگ کاخ ای دنک

این شعر قشنگ است، همین را بشیند حفظ
 کند. شعرهای سعدی، اشعار حافظ، اشعار
 نظامی، سنائی، این بزرگان [مانند] ابن عربی،
 ابن فارض، غیر ابن فارض تا یک شعری [را
 می بینیم] نگوئیم این را می گذارم بعد، نه! همان
 موقع بنویسید و حفظ کنید، وقتی حفظ کنید حفظ
 کردید، آرام آرام یواش یواش یک دفعه بعد از

¹ روغ ی اصقا: ل.خ.

² رادایند: ل.خ.

³ 24 ص، (تسرپدزیا) ی دعسن اتسلگ.

یک سال می‌بینید، عجب! چه حجم عظیمی از اطلاعات را شما برای خودتان دارید که اگر این نبود به مسائل دیگر می‌گذشت، زندگیتان، عمرتان، اینها به حرف‌های دیگر [می‌گذشت]. و خودتان کیف می‌کنید! عجب! الآن ما این مطالب و این اطلاعات و این حجم علوم را داریم.

بعد تبسندی یکدیشاب هتشد هجوت نیاربان س پ
 هچ، درادی دنبهتسد همه آهنیا هتبلأ - خیراتل ناسم
 مادک؟ دیناوخذ ار مادک؟ دیناوخذ ار ی خیرات بتک
 ،ریسفت - ؟تسیند دیفم ی لیخ مادک؟ دراد هدیاف
 زا ی رایسب .ن ناگرزب ل اوحا و ،قلاخا ،شیدد
 دریگم رارق ناسنا هداقتسا دروم هک ی بلاطم
 ل اوحا مجارت رد هک تسای ناگرزب تا ملک نیمه
 قرکذت ،سذلاً تا حفند .تسا هشد هتشون اهنا
 هب طوبرم هک ی یاهنا هچ کاندل اثما و ءایلولأ
 ی یاهزیچ آهنیا .تسه ی برء ریغ هچ و ی برء
 روطنیمه] [تسا مزلا] ناسنا یارب هک تسای
 مه] هیعدا ،هیداجسد هفیحص ،هغلابا جهذ [معلاطم
 هچ هیعدا نیمه رد .]تسا مزلا ناسنا یارب
 میریگب داید دیاب ار آهنیا همه ام هک تسه ی بلاطم
 اتدنچ نیمه طقف دینکی م ل ایخ امش .مینک ظفد و
 رابخلاً عمادت یاور و شیخ حر عاملی است؟ آن
 مطالبی که در ادعیه ائمه است آنها به کار ما
 می‌آید. جملاتی که در مناجات شعبانیه و در
 دعای روز عرفه از سیدالشهدا می‌بینید برایتان
 زیباست آنها را یادداشت کنید و حفظ کنید؛
 [جملاتی که] آنها به نظرتان جملات تیر و
 عنوان بشود [اینها را حفظ کنید].

ءاوط ءعرس و کریدت فلاتخا ن ای هدا

هثحابم ار ش عبار بآب و لوا بآب ی نغم مدناوخ
 ی نامز ن آلاصا میدیمهفی ی دجام [تقون آ]. مدرک
 ام آلاصا نامز ن آرد میدناوخ ن ارهط ار ی نغم هک
 هدیمهفند ار ی نغم ام نامز ن آلاصا ، میدوب هدیمهفند
 .میهفی م ن لآ هک تسا نیا بلطم هزات .میدوب
 هثحابم رد و ثحرد هزات ار ی نغم ام ی نعید
 ناسنا ی ارب دیاب ارچ ؟ دینکی م هجوت ، .میدیمهف
 س آی ؟ دوشد لصاد س آی [مولع لیصحت هب تبسند]
 تردق زا چراخ هک تسین ی مولع مه نیا و درادن
 ناسنا ! هذ ، دشاب دهاوخت عاطتسا زا چراخ و
 بلاطم هب تبسند ناوتی م دشکت تمحز ی ردق کی
 زیچ نیر تدبش دوش س آی آلاصا و دنکب ادیب علاطا
 .تسا

□□□□: □□□ □□□□ □□□□□□ □□□□ □□ □□□ □□□□
 □□□□ □□□□ □□ □□ □□□□□□ □□ □□ □□□
 □□□□□□ □□ □□ □□□□ □□□□□□ □□□□

ار نیا هک ی سک نیا منکی م بآجت ن م : باوج
 ی طخ نینچم هکی روطچ ، هتشون ن م ی ارب
 ، دنکب حلاصا ار ناشطخ دیاب بلاط ! ؟ دراد
 ی م ام هک ی یاهراک زا ی کی . دنکب طخ نیرمت
 هبلط هک دراد لاکشا هچ ، دوب طخ نیرمت میدرک
 [م ه و] تشرط طخ [م ه] ، دنکب طخ نیرمت دورب
 ای تسه طخ ی اهل لاک اجنیا منادی مند ، زیر طخ
 لادرد و هیجور رد ی لیخ اویش طخ دوش ! ؟ هذ
 طخ هب م ناشیا اقا موحرم و تسا رثوم ناسنا
 س لاک ی تقو کی ی تد م م ام . دندرکی م هیصوت
 ی ناخریم موحرم ی اهل لاک ، میتفری م طخ ی اه
 ن یسد دیسو ی ناخریم ن سجد دیسد دندوب دربار اتود
 - ار ود ره دنکب تمحر ادخ - دوب رتگرزب [هک]
 ن یسد دیسو ی لو ، دوب م ه لثم م ه ناشیا هطخ
 ام . دروآی م راب ار درگاشد ی نعید دوب رور پداتسا

ی مک کی نام طخ ردق نیمه ی لو میدشن داتسا هک
 زیچ نامه رد ناشیا ی اهل سلاک . درک ریغت
 ، تشاد تبجم ام به م ی لیخ و میتفری م [نارهت]
 ی م و تشاد تبجم م ی لیخ و دوب خوشد ی لیخ
 نیا . میتشونی م اهزیچ نیا و قشم هنادرد میدما
 دنوشب ادیپ م هرگا . تسای بوخی لیخ هئسم هئسم
 بوخن اشیا هطخ اهنا هک ی دارفان اتسود دوخزا
 رد ی تد دارفای ارب دنرانگب سلاک و دنیا ی تسای
 زیچ ی رتمک تقو و تسای رتهب نآ رگید ، لز نم
 .دوشی م [هتفرگ]

□□□□: □□□ □□□□ □□□□□□ □□□□ □□ □□□ □□□□
 □□□□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□ □□ □□ □□□ □□□□
 □□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□

تسای سرد سرد ، دنکی من ی قرف : باوج
 رگید

□□□□: □□ □□□□ □ □□ □□ □□□□□□□□ □□□□□□
 □□□ □□□ □□ □□□□□□ □□ □□ □□□ □□□□ □□□□
 □□□□□□ □ □□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□
 □□□□□□□

ی سورد هچ هک میدرک ضرع ار نیا : باوج
 و [دوشد هنداوخ] تسه هک تسای تیفیک نیمه [به]
 رانکاً اعبط بخار هدمآ دیدج هک ی یا هزیچ نیا
 دیرانگب

هبط کی جاودزا ی ارب نامز نیرتهب

ی بوخ هئسم ی لیخ هک موس هئسم نیا به به
 .تسای

□□□□: □□ □□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□
 □□□□□□□□

باوج آن دیگر بسته به شرایط و
 خصوصیات شخص دارد، حالا خیلی عجله
 نکنید! خیلی ها عجله کردند و پشیمان شدند و
 ان شاء الله هرچه دیرتر در این مخصصه گرفتار
 شوید به نفع شماست. هرچه بتواند طلبه درسها
 را بگذراند به نفعش است. چون بالآخره هرچه

مسئله این است که اشتغال ذهنی نداشته باشد، این یک دوم اینکه با حالت خواب‌آلودگی و خستگی سر درس نیاید. درس‌های خودش را در وقتی بگذارد که کاملاً نشاط داشته باشد، و اگر احساس می‌کند حال خواب می‌خواهد بیاید، یک آبی به صورتش بزند که فوراً دوباره حال تازه پیدا بکند. چون ممکن است فرض بکنید که یک‌دفعه در پنج ثانیه یک مطلبی استاد گفت و این آن مطلب را نفهمید، آنوقت دیگر همین‌طور بقیه مطالب همین‌طور گنگ باقی می‌ماند. لذا یکی این است که خسته نباشد و آب به صورتش بزند و اشتغال فکری نداشته باشد و مطلب دیگر اینکه از قضایا و مسائل روز و این حرف‌ها دوری کند. این خیلی نقش مهم دارد که یک ذهن فقط برای مسائل علمی آماده است یا در کله‌اش از اخبار و احادیث و خبر و نمی‌دانم قضایا و حوادث و اینها آن‌چنان پر هست که دیگر جایی برای وارد شدن این مطالب ندارد.

بطقة و در هیلک بلاطم اب هئیزج یایاضة
لئاسم هب دهاوخی م هک هبلط . دنراد رارق فالخ
هب ، دنک هجوت هئیزج یایاضة هب دیابند ذرادریپ ی لک
، رابخا زا ، یئزج بلاطم هب هبلط هک نازیم ره
هب ، ذرادریپ فالتخم یایاضة نیا و نویزیولت ، ملیف
، دنامی م ی لک لئاسم کرد ناوت زا رادقم نامه
ی م ی سک ره دنک لوبق دهاوخی م ی سک ره لامح
یئزج لئاسم هب هک رادقم ره هب هبلط . دنکذ دهاوخ
زا ، اهزیچ نیا و نویزیولت و ویدار و رابخا لثم
کرد ی ارب تردق ذرادریپ دهاوخب هلقم نیمه
اتود تسد کی اب . [دهدی م تسد زا ار تایلک]

و میتفرگ همانزور بشدود لاسدششرد ام متفگ -
زاب سردم مظان نامهی ولجن امچم مه بشد کی
می؟ میدرکی م راکه چه رجد رد میتسشنی م - دش
ی ارب ار اهاباتک نیا . میدناوخی م باتک ، میدناوخذ
مدوب داشت هشیمه اذل ، رگید دنتشونام

می متبحر رفسدود ی ارب متشاد بشیدنم
باتک ابد درکی م زاب باتکی تقونم متفگی م مدرک
ار باتک متساوخی م لاصا ، مدرکی م ی زاب قشع
می م زاب سرد ی ارب ار باتکی تقوی نعید ، مروخب
، مروخب ار ش تاحفص نیا متساوخی م راگذا مدرک
لاصا ، متشاد باتک هب تبسنی لاد نینچم هکی
می ، دوشد مامت سرد هحفص کینیا متساوخی مذ
لوط ت عاسد هس ، دشکب لوط ت عاسد ود متساوخذ
هجوته ، مدنبید و دوشد مامت دوز متساوخی مذ دشکب
ش تقو دراد تقو هبلط کیه کی تقو بذ؟ دینکی م
مه نم ، نم لثم مه امشد؟ دنار ذگب دیاب هچه ارب
دنک هداقتسا دیاب بذ؟ دراد ی توافقه چه ، امشد لثم
دنار ذگی م رگید ی اجه دنکن هداقتسا ، رگید

دهدب ماجنا ار راک نیا رگا [هبلط] نیا بذ
مود هائسم . کینیا ، دوشی م داجیا ش یارب قوشد
سردم هک دراد ش قذی لیخ سردم سیردت هوحذ
ار طاسبنا و فعش حور هک دهدب سردی روطچه
و کشخ روطنیمه هذ ، دنک داجیا بطاخم رد
و هتفگ ار نیا هیوبیس ، تسا نیا [دیوگب] ی لاذ
نیا تسرد] . درادن هدیاف نیا . دش مامت هدرک نلاف
ل اکشا نیا ی لو هذ ار فرحنیا [دیوگب هک تسا
فرحنیا ی اجه منیب و گب امشد ، تسا دراو وا هب
بطاخم ن هذ ابد دنک عورش ، دینیب ؟ تسا ل اکشا
می هجوته ، دز ادنیب راک هب مه ار وا دوخ ، ن تفر رو

یروطچ هک دراد هویثس ردم دوخ لاصا؟ دینک
 نآ یارب درواید قایتشا یروطچ؟ دهدب سرد
 ؟دریگب راک هب مه ار اهنا و دنتسشن هک ی دارفا
 می ماگشناد رد هکی سورد [لثم] هک دینک ضرف
 اهو جشناد دعب دیوگی م لمع ار ی زیچ کی هک دهد
 نیا ادر ف. دنرواید دننک ادیب ار ش عبانم نیا دنورب
 ن لافن آ، هتشون اجنآ نیا، هتشون اجنیا نیا دیوگی م
 رتشیب ی سک هچ دوشی م مولعم دعب تسا باتک
 [تقو] امنیس و کراپ هتفر بشد ی سک هچ؟ هتفر
 هنا خباتک رد هتفر ی سک هچ ای؟ تسا هدنارنگ
 ؟ اهفرح نیا و قیقحت و سرد هب هدرک عورش
 تیفیک هچ هب اهنیا و قیقحت هؤحن هک دوشی م مولعم
 هئیسق نیا رد س ردم سیردت هؤحن؟ تسا هدوب
 دراد شقن

□□□□: □□ □□ □□ □□ □□□□ □□□□ □□ □□□□ □
 □□ □□ □□ □□ □□□□ □□□□ □□ □□□□ □□□□ □□□□
 □ □□□□ □□□□ □□□□

قطنم رد ندش دراو تاییدا زا دعب: باوج
 مکنیا زا دعب ی نعید، تاییدا زا دعب، درادن ی لاکشا
 دعب و دوش قطنم دراو ناسنا دش هدناوخل وطم
 دوش اهنیا و هفسلف و هیادب دراو مه

□□□□: □□□□ □ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□
 □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□

و دنتسه ی ماء بلاطم عزج اهنا! هن: باوج
 درادن لاکشا

□□□□: □□□□ □□ □□□□□ □□ □□□□ □□□□□□□□□□
 □□□□ □□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□
 □□ □□□□ □□ □□□ □□□□□□□□ □□ □□□□ □□□□□□□□□□

نازیم هک دشاب هجوتم هکی تسیاب داتسا: باوج
 تسا ردقچ درگاش کاردا

دَمَحْمَلِ اَوْ دِمَحْمَلِ اِلَى صَدْمَهَلَا